

قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران
مرکز آمار و فناوری اطلاعات

طرح ارائه خدمات الکترونیک قضایی

طرح ارائه دادخواست/ درخواست الکترونیکی تجدیدنظرخواهی

بهار ۱۳۹۵

بسم الله الرحمن الرحیم

فهرست مطالب

۱- بررسی مقدماتی تجدیدنظرخواهی درامور حقوقی..... ۴
الف: مفهوم و ماهیت تجدیدنظر خواهی..... ۴
ب: آرای قابل تجدیدنظر در امور حقوقی..... ۴
ج: جهات تجدیدنظرخواهی..... ۵
د: مرجع تجدیدنظرخواهی..... ۶
ح: مهلت تجدیدنظرخواهی..... ۶
و: افراد ذی صلاح جهت ارائه دادخواست تجدیدنظرخواهی..... ۶
ز: هزینه تجدیدنظر خواهی..... ۶
هـ ترتیب رسیدگی در دادگاه تجدیدنظر در امور حقوقی..... ۷
۲- بررسی مقدماتی تجدیدنظرخواهی در امور کیفری..... ۱۷
الف: مفهوم و ماهیت تجدیدنظر خواهی..... ۱۷
ب: آراء قابل تجدیدنظر در امور کیفری..... ۱۷
ج: جهات تجدیدنظرخواهی..... ۱۸
د: مرجع تجدیدنظرخواهی..... ۱۹
ح : مهلت تجدیدنظرخواهی..... ۱۹
و: افراد ذی صلاح جهت ارائه درخواست تجدیدنظرخواهی..... ۲۰
ز: هزینه تجدیدنظرخواهی..... ۲۰
هـ : ترتیب رسیدگی در دادگاه تجدیدنظر در امور کیفری..... ۲۱
۳- نحوه ثبت دادخواست / درخواست تجدیدنظرخواهی به صورت الکترونیکی..... ۳۲
۱-۳-ورود به درگاه خدمات الکترونیک قضایی..... ۳۵
۲-۳-تقدیم دادخواست/درخواست تجدیدنظرخواهی..... ۳۷
۳-۳-سمت متقاضی تجدیدنظرخواهی..... ۳۸
۴-۳-رای بدوی..... ۳۹
۵-۳-موضوع خواسته تجدیدنظر..... ۴۱

۳-۶-تجدیدنظرخواه ۴۲
۳-۷-تجدیدنظرخوانده ۴۳
۳-۸-وکیل ۴۴
۳-۹-نماینده ۴۵
۳-۱۰-شرح ۴۶
۳-۱۱-دلایل ۴۷
۳-۱۲- منضمات ۴۸
۳-۱۳-آماده‌سازی جهت دریافت وجه ۵۲
۳-۱۴- چاپ دادخواست ۵۴
۳-۱۵-اخذ امضای الکترونیکی ۵۵
۳-۱۶-محاسبه و دریافت هزینه ۵۹
۳-۱۷-ثبت نهایی و ارسال دادخواست ۶۰

مقدمه

تجدیدنظرمرحله‌ای است که به موجب آن امکان بازبینی آرای قضایی فراهم آمده و امکان اعمال ضابطه‌مند اجرای عدالت و احراز واقع را بیش از پیش ممکن می‌سازد. یکی از ویژگی‌های سیستم دادرسی ایران قابلیت تجدید نظر از آراء صادره در دادگاه‌های بدوی است. از این رو در راستای جلوگیری از خطای قاضی و کاهش آراء اشتباه و برای دفاع از حقوق متهم، این حق برای وی در نظر گرفته شده که در صورت نارضایتی از رأی دادگاه بدوی، از مرجع بالاتر تقاضای رسیدگی مجدد نماید. چنانچه نسبت به حکم دادگاه نخستین درخواست تجدیدنظر شود، دادگاه تجدیدنظر مجدداً رسیدگی نموده و به نوعی اعمال دادگاه نخستین را بازبینی می-نماید. قضاوت مجدد ایجاب می‌نماید که دادگاه تجدیدنظر نیز تمامی اقداماتی را که برای احراز موضوعی لازم است معمول دارد و با کاوش در مقررات معتبر، قانون متناسب را یافته و با انطباق آن بر موضوع، حکم شایسته صادر نماید. در راستای ایجاد و راه اندازی خدمات الکترونیک قضایی، ثبت و ارسال دادخواست/درخواست تجدیدنظرخواهی نیز به صورت الکترونیکی راه اندازی شده است. متقاضیان می‌توانند با مراجعه به دفاتر خدمات الکترونیک قضایی نسبت به ارائه دادخواست/درخواست تجدیدنظرخواهی از احکام غیرقطعی اقدام نمایند. در مستند حاضر توضیحاتی در خصوص نحوه ثبت و ارسال دادخواست/درخواست تجدیدنظرخواهی به صورت الکترونیکی ارائه شده است.

۱- بررسی مقدماتی تجدیدنظرخواهی درامور حقوقی

الف: مفهوم و ماهیت تجدیدنظر خواهی

تجدیدنظر به مفهوم دوباره قضاوت کردن امری است که بدواً مورد قضاوت قرار گرفته و به نوعی بازبینی اعمال دادگاه نخستین است. در نتیجه دادگاه تجدید نظر از همان اختیارات دادگاه بدوی برخوردار است، بدین معنا که مانند دادگاه نخستین، هم نسبت به امور حکمی و هم موضوعی رسیدگی و قضاوت می‌کند. با توجه به مفهوم مخالف ماده ۷ قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ چنین استنباط می‌شود که هر گاه در مرحله نخستین به ماهیت دعوایی رسیدگی و رأی صادر شده باشد، می‌توان در مرحله بالاتر رسیدگی ماهوی نمود. در واقع شرط لازم جهت رسیدگی در مرحله بالاتر صدور رأی بدوی است. طبق ماده ۳۳۰ قانون آیین دادرسی مدنی آرای دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور حقوقی قطعی است مگر در مواردی که طبق قانون درخواست تجدیدنظر شده باشد. اصل بر غیرقابل تجدیدنظر بودن آرا اعم از حکم (منظور از حکم تصمیم قضایی دادگاه است که در ماهیت دعوا و قاطع آن به صورت جزئی و یا کلی است) یا قرار است مگر در قانون به آن تصریح شده باشد. طرح ادعای جدید در مرحله تجدیدنظر علی‌القاعده مجاز نمی‌باشد. همچنین دخالت اشخاصی غیر از اصحاب دعوای مرحله نخستین مجاز نمی‌باشد، مگر قانون در این خصوص تصمیم دیگری اتخاذ نماید.

ب: آرای قابل تجدیدنظر در امور حقوقی

به موجب ماده ۳۳۱ قانون آیین دادرسی مدنی حکم صادره در خصوص دعوای مالی در صورتی قابل تجدیدنظر است که ارزش آن بیش از سه میلیون ریال باشد. البته لازم به ذکر است در صورتی که ضمن یک دادخواست دعاوی متعددی مطرح و مورد رسیدگی قرار گیرد. قابلیت تجدیدنظرخواهی در هر دعوا با توجه به نوع یا میزان خواسته همان دعوا معین می‌گردد. بنابراین بهای خواسته‌های متعدد برای تعیین قابلیت تجدیدنظر جمع نمی‌شود. کلیه احکام صادره در دعاوی غیرمالی قابل تجدیدنظرخواهی است. همچنین احکام راجع به متفرعات دعوا (حقوقی که افزون بر اصل خواسته، قابل مطالبه بوده و این مطالبه مستلزم اقامه دعوای مستقل نباشد.) در صورتی قابل تجدیدنظرخواهی است که حکم راجع به اصل دعوا آن نیز قابل تجدیدنظرخواهی باشد.

در امور حسبی نیز تنها موارد مصرحه در ماده ۲۷ این قانون از قبیل عزل وصی یا قیم یا ضم امین، حجر، بقای حجر و رد حجر قابلیت تجدیدنظرخواهی دارد. چنانچه در خصوص موضوعی، یکی از قرارهای (رد دعوا، ابطال دادخواست، رد دادخواست) مذکور در بندهای (الف) تا (د) ماده ۳۳۲ قانون آیین دادرسی مدنی صادر گردد، این قرار قطعی است و در صورتی قابل تجدیدنظر خواهد بود که حکم صادر شده راجع به اصل دعوا قابل تجدیدنظر باشد. احکام مستند به اقرار در صورتی که در دادگاه انجام شده باشد و راجع به اصل دعوا باشد، قابل تجدیدنظرخواهی خواهد بود. احکامی که با استناد به رأی یک یا چند کارشناس مرضی طرفین صادر شده قابلیت تجدیدنظر خواهی ندارد. همچنین توافق کتبی طرفین دعوا مبنی بر اسقاط حق تجدیدنظرخواهی حق طرح دعوا در این مرحله را سلب و غیر قابل استماع می‌نماید.

ج: جهات تجدیدنظرخواهی

ضمن دادخواست تجدیدنظرخواهی نیز باید علت و جهت شکایت مجدد در خصوص رأی صادره از دادگاه بدوی توسط تجدیدنظرخواه اعلام گردد. به موجب ماده ۳۴۸ قانون آیین دادرسی مدنی چنانچه دادگاه نخستین به قانونی استناد کرده که در زمان اقامه و رسیدگی به دعوای نخستین غیر معتبر بوده یا تجدیدنظرخواه مدعی بی‌اعتباری یا مخالفت آن با موازین شرعی یا قانونی باشد و آن را اثبات نماید یا در مواردی که رأی تجدیدنظرخواسته با استناد به شهادت شهود اثبات گردد ولی دعوای مطروحه با شهادت شهود قابل اثبات نبوده یا شهود به دروغ شهادت داده باشند، یا شهادت شاهدان فاقد شرایط مقرر قانونی شهادت شهود باشد و نیز عدم توجه قاضی دادگاه نخستین به ادله و مستندات ارائه شده اصحاب دعوا یا عدم صلاحیت قاضی یا دادگاه صادر کننده رأی مرحله بدوی از مواردی است که منجر به غیرقطعی بودن رأی صادره در مرحله بدوی شده و رأی به واسطه آن قابل تجدیدنظرخواهی خواهد شد.

د: مرجع تجدیدنظرخواهی

با توجه به ماده ۳۳۴ قانون آیین دادرسی مدنی مرجع تجدیدنظر از آراء دادگاه‌های عمومی و انقلاب هر حوزه-ای، دادگاه تجدیدنظر مرکز همان استان می‌باشد.

ح: مهلت تجدیدنظرخواهی

به موجب ماده ۳۳۶ قانون آیین دادرسی مدنی مهلت تجدیدنظر خواهی برای اشخاص مقیم ایران بیست روز و برای اشخاص مقیم خارج در صورتی که نماینده قانونی نداشته باشد، دو ماه از تاریخ ابلاغ رأی تجدیدنظر خواسته یا انقضای مهلت واخواهی در خصوص احکام غیابی خواهد بود. اما چنانچه محکومٌعلیهم متعدد باشند مهلت تجدیدنظر برای تمامی آنان طولانی‌ترین مدتی است که برای یکی از آنان در نظر گرفته شده باشد و نیز در صورتی که شخصی که حق تجدیدنظرخواهی دارد فوت نماید و یا محجور یا ورشکسته شود، مهلت تجدیدنظر خواهی به موجب ماده ۳۳۷ قانون آیین دادرسی مدنی از تاریخ ابلاغ حکم به مدیر تصفیه در خصوص ورشکسته و به قیم محجور و یا وراث شخص فوت شده، می‌باشد. چنانچه دادخواست تجدیدنظر خارج از مواعد قانونی تقدیم شود، به موجب قرار دادگاه صادرکننده رأی مرحله نخستین رد می‌شود.

و: افراد ذی صلاح جهت ارائه دادخواست تجدیدنظرخواهی

به موجب ماده ۳۳۵ قانون آیین دادرسی مدنی هریک از طرفین دعوا، وکلا یا نمایندگان قانونی آنها می‌توانند نسبت به رای صادره از دادگاه بدوی که قابلیت تجدیدنظرخواهی را داراست درخواست تجدیدنظر نمایند.

ز: هزینه تجدیدنظر خواهی

به موجب تعرفه خدمات قضایی مصوب قانون بودجه ۱۳۹۵ هزینه دادرسی مرحله تجدیدنظر در خصوص دعاوی مالی معادل چهارونیم درصد ارزش خواسته خواهد بود . قابل ذکر است که چهارونیم درصد مذکور بر مبنای میزان محکومٌبه اخذ می‌شود. همچنین در دعاوی مالی که قیمت خواسته هنگام تقدیم دادخواست مشخص نباشد تا زمان تعیین خواسته و صدور حکم معادل یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال تمبر الصاق و

ابطال می‌شود. هزینه درخواست تجدیدنظر از قرارهای قابل تجدیدنظر در دادگاه و دیوان عالی کشور معادل سیصد هزار (۳۰۰/۰۰۰) ریال می باشد. همچنین به موجب بخش نامه ۹۰۰۰/۱۲۳۹۷/۱۰۰ مصوب ۱۳۹۵/۰۳/۰۴ هزینه تجدیدنظرخواهی در دعاوی غیرمالی مربوط به اموال غیرمنقول، امور تجاری و شرکت‌ها، اسناد سجلی و امور حسبی، درخواست تأمین خواسته و دستور موقت به استثنای امور خانواده و نیز اعتراض به آراء مراجع غیردادگستری، دعاوی قابل فرجام و سایر دعاوی ۱/۲۰۰/۰۰۰ ریال می باشد. همچنین در دعاوی مربوط به امور خانواده (موضوع صلاحیت دادگاه خانواده) و تامین خواسته و دستور موقت راجع به آن به استثنای دعاوی قابل فرجام هزینه تجدیدنظرخواهی معادل ۱/۰۰۰/۰۰۰ است. باید توجه داشت در تجدیدنظرخواهی از آراء مدنی اگر محکومٌ علیه متعدد باشند، هر محکومٌعلیه به نسبت محکومٌبه خود هزینه پرداخت می‌کند. اما در مواردی که حکم غیر قابل تجزیه باشد و هر دو محکومٌعلیه طی یک دادخواست تجدیدنظرخواهی نمایند، فقط یک هزینه اخذ می‌گردد.

هـ: ترتیب رسیدگی در دادگاه تجدیدنظر در امور حقوقی

شروع رسیدگی در مرحله تجدیدنظر مستلزم ارائه دادخواست از سوی محکومٌعلیه/ محکومٌله رأی مرحله نخستین است. دادخواست تجدیدنظر باید روی برگ‌های مخصوص و به زبان فارسی نوشته شده باشد و دادخواست دهنده آن را امضا نماید، ضمن آنکه نوشتن مشخصات کامل هویتی تجدیدنظرخواه از قبیل نام، نام‌خانوادگی، اقامتگاه و نیز مشخصات حکم یا قراری که از آن درخواست تجدیدنظر شده، جهت و علت تجدیدنظرخواهی، تاریخ ابلاغ حکم قابل تجدیدنظر الزامی است. در صورتی که تجدیدنظرخواه به دلیل جدیدی استناد نموده باشد که به صورت سند باشد رونوشت یا روگرفت گواهی شده‌ی آن باید ضمیمه و پیوست گردد. دادخواست و پیوست آن باید به تعداد خواندگان افزون بر یک نسخه باشد. تجدیدنظرخواه باید دادخواست تجدیدنظر را در مهلت مقرر به دفتر دادگاه صادرکننده رأی بدوی یا به دفتر شعبه‌ی نخست دادگاه تجدیدنظر و در صورت بازداشت بودن زندانی به دفتر بازداشتگاهی که در آنجا توقیف است تسلیم نماید. با توجه به اینکه تجدیدنظر دوباره قضاوت کردن امر و بازبینی رأی دادگاه بدوی است دادگاه تجدیدنظر علی‌القاعده باید همه

مسائل موضوعی و حکمی مربوط به دعوا را با توجه دقیق به ایرادات و اعتراضات تجدیدنظرخواه بررسی و چنانچه لازم باشد مورد رسیدگی مجدد قرار دهد. دادگاه تجدیدنظر نسبت به امری که به او محول شده اختیار تام دارد. بدین معنا که می‌تواند رسیدگی‌های لازم را از قبیل تشکیل جلسه رسیدگی، صدور قرارهای اعدادی انجام دهد. بنابراین رسیدگی در دادگاه تجدیدنظر هم می‌تواند به صورت ماهوی (رسیدگی مجدد) و هم می-تواند به صورت شکلی (بررسی رسیدگی مرحله بدوی) انجام گیرد. اگر تصمیم دادگاه بدوی به صورت قرار باشد و از آن تجدیدنظر خواهی شود در صورت نقص از سوی دادگاه تجدیدنظر، پرونده برای رسیدگی ماهیتی به دادگاه صادر کننده قرار برگردانده می‌شود. اما اگر تصمیم دادگاه بدوی به صورت حکم باشد در صورت تجدیدنظر خواهی چنانچه دادگاه تجدیدنظر حکم را نقض نماید وارد رسیدگی ماهیتی خواهد شد و حکم دیگری صادر خواهد نمود. باید توجه داشت محدوده رسیدگی مرحله تجدیدنظر نمی‌تواند وسیع‌تر از مرحله نخستین باشد و موضوعات، اشخاص جدید و نیز طرح ادعاهای جدیدی را دربرگیرد.

ـ مستندات قانونی تجدیدنظر خواهی در امور حقوقی

مستندات قانونی ذیل برگرفته از قانون آئین دادرسی در امور مدنی مصوب ۱۳۷۸/۰۶/۲۸ می باشد.

ماده ۳۳۰- آراء دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور حقوقی قطعی است، مگر در مواردی که طبق قانون قابل درخواست تجدید نظر باشد.

ماده ۳۳۱- احکام زیر قابل درخواست تجدید نظر می‌باشد:

الف- در دعاوی مالی که خواسته یا ارزش آن از سه میلیون (۰۰۰، ۰۰۰، ۳) ریال متجاوز باشد.

ب- کلیه احکام صادره در دعاوی غیر مالی

ج- حکم راجع به متفرعات دعوی در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل تجدید نظر باشد.

تبصره- احکام مستند به اقرار در دادگاه یا مستند به رأی یک یا چند نفر کارشناس که طرفین کتباً رأی آنان را قاطع دعوی قرار داده باشند، قابل درخواست تجدید نظر نیست مگر در خصوص صلاحیت دادگاه یا قاضی صادرکننده رأی.

ماده ۳۳۲- قرارهای زیر قابل تجدید نظر است، در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل درخواست تجدید نظر باشد:

الف- قرار ابطال دادخواست یا ردّ دادخواست که از دادگاه صادر شود.

ب- قرار ردّ دعوی یا عدم استماع دعوا.

ج- قرار سقوط دعوا.

د- قرار عدم اهلیت یکی از طرفین دعوا.

ماده ۳۳۳- در صورتی که طرفین دعوی با توافق کتبی حق تجدید نظرخواهی خود را ساقط کرده باشند تجدید نظرخواهی آنان مسموع نخواهد بود مگر در خصوص صلاحیت دادگاه یا قاضی صادرکننده رأی.

ماده ۳۳۴- مرجع تجدید نظر آراء دادگاه‌های عمومی و انقلاب هر حوزه‌ای، دادگاه تجدید نظر مرکز همان استان می‌باشد.

ماده ۳۳۵- اشخاص زیر حق درخواست تجدید نظر دارند:

طرفین دعوی یا وکلا و یا نمایندگان قانونی آنها.

ماده ۳۳۶- مهلت درخواست تجدید نظر اصحاب دعوا، برای اشخاص مقیم ایران بیست روز و برای اشخاص مقیم خارج از کشور دو ماه از تاریخ ابلاغ یا انقضاء مدت واخواهی است.

ماده ۳۳۷- هرگاه یکی از کسانی که حق تجدید نظرخواهی دارند قبل از انقضاء مهلت تجدید نظر ورشکسته یا محجور یا فوت شود، مهلت جدید از تاریخ ابلاغ حکم یا قرار در مورد ورشکسته به مدیر تصفیه و در مورد محجور به قیّم و در صورت فوت به وراث یا قائم‌مقام یا نماینده قانونی وارث شروع می‌شود.

نظریه مشورتی ۷/۴۱۹۷ مورخ ۱۰/۱۶/ ۱۳۸۵ اداره حقوقی:

طبق ماده ۳۳۶ ق. آ. د. م مهلت درخواست تجدیدنظر اصحاب دعوا برای اشخاص مقیم خارج از کشور ۲ ماه از تاریخ ابلاغ رأی یا انقضای مهلت واخواهی است که ابلاغ آن باید با رعایت مواد ۳۰۲ و ۷۱ همان قانون انجام شود، مگر اینکه خوانده مقیم خارج از کشور برای دفاع وکیل انتخاب نموده باشد و دفاع توسط همان وکیل به عمل آمده و آن وکیل حق وکالت در مرحله بالاتر را نیز داشته باشد که در این صورت بر اساس تبصره ذیل ماده ۴۷ قانون مذکور کلیه آراء باید به وکیل ابلاغ شود و مهلت‌ها و مواعد نیز از تاریخ ابلاغ به وکیل محاسبه می‌گردد.

ماده ۳۳۸- اگر سمت یکی از اشخاصی که به عنوان نمایندگی از قبیل ولایت یا قیمومت و یا وصایت در دعوی دخالت داشته‌اند قبل از انقضاء مدت تجدید نظرخواهی زائل گردد، مهلت مقرر از تاریخ ابلاغ حکم یا قرار به کسی‌که به این سمت تعیین می‌شود، شروع خواهد شد و اگر زوال این سمت بواسطه رفع حجر باشد، مهلت تجدید نظرخواهی از تاریخ ابلاغ حکم یا قرار به کسی‌که از وی رفع حجر شده است شروع می‌گردد.

ماده ۳۳۹- متقاضی تجدید نظر باید دادخواست خود را ظرف مهلت مقرر به دفتر دادگاه صادرکننده رأی یا دفتر شعبه اول دادگاه تجدید نظر یا به دفتر بازداشتگاهی که در آنجا توقیف است، تسلیم نماید. هریک از مراجع یادشده در بالا باید بلافاصله پس از وصول دادخواست آن را ثبت و رسیدی مشتمل بر نام متقاضی و

طرف دعوا، تاریخ تسلیم، شماره ثبت و دادنامه به تقدیم‌کننده تسلیم و در روی کلیه برگهای دادخواست تجدید نظر همان تاریخ را قید کند. این تاریخ، تاریخ تجدید نظرخواهی محسوب می‌گردد.

تبصره ۱- در صورتی که دادخواست به دفتر مرجع تجدید نظر یا بازداشتگاه داده شود به شرح بالا اقدام و دادخواست را به دادگاه صادرکننده رأی ارسال می‌دارد.

چنانچه دادخواست تجدید نظر در مهلت قانونی تقدیم شده باشد، مدیر دفتر دادگاه بدوی پس از تکمیل آن، پرونده را ظرف دو روز به مرجع تجدید نظر ارسال می‌دارد.

تبصره ۲- در صورتی که دادخواست خارج از مهلت داده شود و یا در مهلت قانونی رفع نقص نگردد، به موجب قرار دادگاه صادرکننده رأی بدوی ردّ می‌شود.

این قرار ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ در مرجع تجدید نظر قابل اعتراض است، رأی دادگاه تجدید نظر قطعی است.

تبصره ۳- دادگاه باید ذیل رأی خود، قابل تجدید نظر بودن یا نبودن رأی و مرجع تجدید نظر آن را معیّن نماید. این امر مانع از آن نخواهد بود که اگر رأی دادگاه قابل تجدید نظر بوده و دادگاه آن را قطعی اعلام کند، هریک از طرفین درخواست تجدید نظر نماید

ماده ۳۴۰- در صورتی که در مهلت مقرر دادخواست تجدید نظر به مراجع مذکور در ماده قبل تقدیم نشده باشد، متقاضی تجدید نظر با دلیل و بیان عذر خود تقاضای تجدید نظر را به دادگاه صادرکننده رأی تقدیم می‌نماید. دادگاه مکلّف است ابتداء به عذر عنوان شده که موجب عدم تقدیم دادخواست در مهلت مقرر بوده رسیدگی و در صورت وجود عذر موجّه نسبت به پذیرش دادخواست تجدید نظر اتخاذ تصمیم می‌نماید.

تبصره- جهات عذر موجه همان موارد مذکور در ذیل ماده (۳۰۶) می‌باشد.

ماده ۳۴۱- در دادخواست باید نکات زیر قید شود:

۱- نام و نام خانوادگی و اقامتگاه و سایر مشخصات تجدید نظرخواه و وکیل او در صورتی که دادخواست را وکیل داده باشد.

۲- نام و نام خانوادگی، اقامتگاه و سایر مشخصات تجدید نظر خوانده.

۳- حکم یا قراری که از آن درخواست تجدید نظر شده است.

۴- دادگاه صادرکننده رأی.

۵- تاریخ ابلاغ رأی.

۶- دلائل تجدید نظرخواهی.

ماده ۳۴۲- هرگاه دادخواست‌دهنده عنوان قیمومت یا ولایت یا وصایت یا وکالت یا مدیریت شرکت و امثال آن را داشته باشد، باید رونوشت یا تصویر سندی را که مثبت سمت او می‌باشد، پیوست دادخواست نماید.

ماده ۳۴۳- دادخواست و برگهای پیوست آن باید در دو نسخه و در صورت متعدد بودن طرف به تعداد آنها به علاوه یک نسخه باشد.

ماده ۳۴۴- اگر مشخصات تجدید نظرخواه در دادخواست معیّن نشده و معلوم نباشد که دادخواست‌دهنده چه کسی می‌باشد یا اقامتگاه او معلوم نباشد و قبل از انقضاء مهلت، دادخواست تکمیل یا تجدید نشود، پس از انقضاء مهلت، دادخواست یادشده به موجب قرار دادگاهی که دادخواست را دریافت نموده ردّ می‌گردد. این قرار نسبت به اصحاب دعوی ظرف ده روز از تاریخ الصاق به دیوار دادگاه قابل اعتراض در دادگاه تجدید نظر، خواهد بود.

تبصره- این تبصره به لحاظ نسخ صریح ماده ۳۲۶، به طور ضمنی نسخ شده است.

ماده ۳۴۵- هر دادخواستی که نکات یادشده در بندهای «۲»، «۳»، «۴»، «۵» و «۶» ماده (۳۴۱) و مواد (۳۴۲) و (۳۴۳) در آن رعایت نشده باشد به جریان نمی‌افتد و مدیر دفتر دادگاه بدوی ظرف دو روز از تاریخ وصول دادخواست، نقائص را به طور تفصیل به دادخواست‌دهنده به طور کتبی اطلاع داده و از روز ابلاغ ده روز به او مهلت می‌دهد که نقائص را رفع کند و اگر محتاج به تجدید دادخواست است آن را تجدید نماید، در غیر این صورت برابر تبصره (۲) ماده (۳۳۹) اقدام خواهد شد.

ماده ۳۴۶- مدیر دفتر دادگاه بدوی ظرف دو روز از تاریخ وصول دادخواست و ضمائم آن و یا پس از رفع نقص، یک نسخه از دادخواست و پیوستهای آن را برای طرف دعوی می‌فرستد که ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ پاسخ دهد، پس از انقضاء مهلت یادشده اعم از این‌که پاسخی رسیده یا نرسیده باشد، پرونده را به مرجع تجدید نظر می‌فرستد.

ماده ۳۴۷- تجدید نظرخواهی از آراء قابل تجدید نظر که در قانون احصاء گردیده مانع اجراء حکم خواهد بود، هرچند دادگاه صادرکننده رأی آن را قطعی اعلام نموده باشد مگر در مواردی که طبق قانون استثناء شده باشد.

فصل پنجم- جهات تجدید نظر

ماده ۳۴۸- جهات درخواست تجدید نظر به قرار زیر است:

الف- ادعای عدم اعتبار مستندات دادگاه.

ب- ادعای فقدان شرائط قانونی شهادت شهود.

ج- ادعای عدم توجه قاضی به دلائل ابرازی.

د- ادعای عدم صلاحیت قاضی یا دادگاه صادرکننده رأی.

ه- ادعای مخالف بودن رأی با موازین شرعی و یا مقررات قانونی.

تبصره- اگر درخواست تجدید نظر به استناد یکی از جهات مذکور در این ماده به عمل آمده باشد در صورت وجود جهات دیگر، مرجع تجدید نظر به آن جهت هم رسیدگی می‌نماید.

ماده ۳۴۹- مرجع تجدید نظر فقط به آنچه که مورد تجدید نظرخواهی است و در مرحله نخستین مورد حکم قرار گرفته رسیدگی می‌نماید.

ماده ۳۵۰- عدم رعایت شرائط قانونی دادخواست و یا عدم رفع نقص آن در موعد مقرر قانونی در مرحله بدوی، موجب نقض رأی در مرحله تجدید نظر نخواهد بود. در این موارد دادگاه تجدید نظر به دادخواست‌دهنده بدوی اخطار می‌کند که ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ نسبت به رفع نقص اقدام نماید. در صورت عدم اقدام و

همچنین در صورتی که سمت دادخواست‌دهنده محرز نباشد دادگاه رأی صادره را نقض و قرار ردّ دعوای بدوی را صادر می‌نماید.

ماده ۳۵۱- چنانچه دادگاه تجدید نظر در رأی بدوی غیر از اشتباهاتی از قبیل اعداد، ارقام، سهو قلم، مشخصات طرفین و یا از قلم‌افتادگی در آن قسمت از خواسته که به اثبات رسیده اشکال دیگری ملاحظه نکند ضمن اصلاح رأی، آن را تأیید خواهد کرد.

ماده ۳۵۲- هرگاه دادگاه تجدید نظر، دادگاه بدوی را فاقد صلاحیت محلی یا ذاتی تشخیص دهد رأی را نقض و پرونده را به مرجع صالح ارسال می‌دارد.

ماده ۳۵۳- دادگاه تجدید نظر در صورتی که قرار مورد شکایت را مطابق با موازین قانونی تشخیص دهد، آن را تأیید می‌کند. در غیر این صورت پس از نقض، پرونده را برای رسیدگی ما هوی به دادگاه صادرکننده قرار عودت می‌دهد.

ماده ۳۵۴- قرار تحقیق و معاینه محل در دادگاه تجدید نظر توسط رئیس دادگاه یا به دستور او توسط یکی از مستشاران شعبه اجراء می‌شود و چنانچه محل اجراء قرار در شهر دیگر همان استان باشد دادگاه تجدید نظر می‌تواند اجراء قرار را از دادگاه محل درخواست نماید و در صورتی که محل اجراء قرار در حوزه قضائی استان دیگر باشد با اعطای نیابت قضائی به دادگاه محل، درخواست اجراء قرار را خواهد نمود.

تبصره- در مواردی که مبنای رأی دادگاه فقط گواهی گواه یا معاینه محل باشد توسط قاضی صادرکننده رأی انجام خواهد شد مگر این‌که گزارش مورد وثوق دادگاه باشد.

ماده ۳۵۵- در صورتی که دادگاه تجدید نظر قرار دادگاه بدوی را در مورد ردّ یا عدم استماع دعوی به جهت یادشده در قرار، موجه نداند ولی به جهات قانونی دیگر دعوی را مردود یا غیر قابل استماع تشخیص دهد، در نهایت قرار صادره را تأیید خواهد کرد.

ماده ۳۵۶- مقرراتی که در دادرسی بدوی رعایت می‌شود در مرحله تجدید نظر نیز جاری است مگر این‌که به موجب قانون ترتیب دیگری مقرر شده باشد.

ماده ۳۵۷- غیر از طرفین دعوی یا قائم‌مقام قانونی آنان، کس دیگری نمی‌تواند در مرحله تجدید نظر وارد شود، مگر در مواردی که قانون مقرر می‌دارد.

ماده ۳۵۸- چنانچه دادگاه تجدید نظر ادعای تجدید نظرخواه را موجّه تشخیص دهد، رأی دادگاه بدوی را نقض و رأی مقتضی صادر می‌نماید. در غیر این صورت با ردّ درخواست و تأیید رأی، پرونده را به دادگاه بدوی اعاده خواهد کرد.

ماده ۳۵۹- رأی دادگاه تجدید نظر نمی‌تواند مورد استفاده غیر طرفین تجدید نظرخواهی قرار گیرد، مگر در مواردی که رأی صادره قابل تجزیه و تفکیک نباشد که در این صورت نسبت به اشخاص دیگر هم که مشمول رأی بدوی بوده و تجدید نظرخواهی نکرده‌اند، تسرّی خواهد داشت.

ماده ۳۶۰- هرگاه در تنظیم و نوشتن رأی دادگاه تجدید نظر، سهو یا اشتباهی رخ دهد، همان دادگاه با رعایت ماده (۳۰۹) آن را اصلاح خواهد کرد.

ماده ۳۶۱- تنظیم دادنامه و ابلاغ آن به ترتیب مقرر در مرحله بدوی می‌باشد.

ماده ۳۶۲- ادعای جدید در مرحله تجدید نظر مسموع نخواهد بود ولی موارد زیر ادعای جدید محسوب نمی‌شود:

۱- مطالبه قیمت محکوم به که عین آن، موضوع رأی بدوی بوده و یا مطالبه عین مالی که قیمت آن در مرحله بدوی مورد حکم قرار گرفته است.

۲- ادعای اجاره‌بها و مطالبه بقیه اقساط آن و اجرت المثل و دیونی که موعد پرداخت آن در جریان رسیدگی بدوی، رسیده و سایر متفرعات از قبیل ضرر و زیان که در زمان جریان دعوا یا بعد از صدور رأی بدوی به خواسته اصلی تعلق گرفته و مورد حکم واقع نشده یا موعد پرداخت آن بعد از صدور رأی رسیده باشد.

۳- تغییر عنوان خواسته از اجرت المسمّی به اجرت المثل یا بالعکس.

ماده ۳۶۳- چنانچه هریک از طرفین دعوی دادخواست تجدید نظر خود را مسترد نمایند، مرجع تجدید نظر، قرار ابطال دادخواست تجدید نظر را صادر می‌نماید.

ماده ۳۶۴- در مواردی که رأی دادگاه تجدید نظر مبنی بر محکومیت خوانده باشد و خوانده یا وکیل او در هیچ‌یک از مراحل دادرسی حاضر نبوده و لایحه دفاعیه و یا اعتراضیه‌ای هم نداده باشند رأی دادگاه تجدید نظر ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ واقعی به محکوم علیه یا وکیل او قابل اعتراض و رسیدگی در همان دادگاه تجدید نظر می‌باشد، رأی صادره قطعی است.

ماده ۳۶۵- آراء صادره در مرحله تجدید نظر جز در موارد مقرر در ماده (۳۲۶) قطعی می‌باشد.

۲- بررسی مقدماتی تجدیدنظرخواهی درامور کیفری

الف: مفهوم و ماهیت تجدیدنظر خواهی

تجدیدنظر به مفهوم دوباره قضاوت کردن امری است که بدواً مورد قضاوت قرار گرفته و به نوعی بازبینی اعمال دادگاه نخستین است. در نتیجه دادگاه تجدید نظر از همان اختیارات دادگاه بدوی برخوردار است، بدین معنا که مانند دادگاه نخستین، هم نسبت به امور حکمی و هم موضوعی رسیدگی و قضاوت می‌کند. طبق ماده ۲۳۲ قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۷۸

آرای دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری قطعی است مگر در مواردی که طبق قانون درخواست تجدیدنظر نشده باشد. اصل بر غیرقابل تجدید بودن آرا اعم از حکم یا قرار است مگر در قانون به آن تصریح شده باشد. طرح ادعای جدید در مرحله تجدیدنظر علی‌القاعده مجاز نمی‌باشد. همچنین دخالت اشخاصی غیر از اصحاب دعوای مرحله نخستین مجاز نمی‌باشد، مگر قانون در این خصوص تصمیم دیگری اتخاذ نماید.

ب: آراء قابل تجدیدنظر در امور کیفری

طبق ماده ۴۲۷ قانون آیین دادرسی کیفری آراء دادگاه‌های کیفری به جز در خصوص جرایم تعزیری درجه هشت[۱] و نیز جرایم مستلزم پرداخت دیه یا ارش، در صورتی که میزان یا جمع آنها کمتر از یک دهم دیه کامل باشد. قابل تجدیدنظرخواهی می باشند. طبق تبصره ۲ این ماده آراء قابل تجدیدنظر اعم از محکومیت، برائت یا قرارهای منع و موقوفی تعقیب، اناطه و تعویق صدور حکم است. همچنین قرار رد درخواست واخواهی یا تجدیدنظر خواهی در صورتی که رأی راجع به اصل دعوا قابل تجدیدنظر باشد. در مواردی که رأی دادگاه توام با محکومیت به پرداخت دیه، ارش یا ضرر و زیان باشد هرگاه یکی از جنبه های مذکور قابل تجدیدنظر باشد جنبه های دیگر رأی نیز به تبع آن حسب مورد قابل تجدیدنظر است. در مورد جایگزین‌های مجازات حبس معیار قابلیت تجدیدنظر همان مجازات قانونی اولیه است. باید توجه داشت که ملاک قطعی بودن یا قابل

[۱] - جرم تعزیری درجه هشت شامل حبس تا سه ماه، جزای نقدی تا ده میلیون ریال و شلاق تا ده ضربه می باشد.

تجدیدنظر بودن رأی مجازات قانونی است نه مجازات مقرر در دادنامه و اجرا شدن یا نشدن حکم تاثیری در موضوع ندارد، بنابراین حکم تعلیقی نیز قابل تجدیدنظر است. همچنین طبق ماده ۴۴۵ قانون آیین دادرسی کیفری کلیه آراء صادره از دادگاه اطفال و نوجوانان قابل تجدیدنظر است.

ج: جهات تجدیدنظرخواهی

ماده ۴۳۴ قانون آیین دادرسی کیفری جهات تجدیدنظر را به شرح ذیل احصاء کرده است.

الف: ادعای عدم اعتبار ادله و مدارک استنادی شود. بنابراین اگر دادگاه به قانونی استناد کرده که در زمان اقامه دعوا منسوخ بوده یا به سندی استناد کرده است که تجدیدنظرخواه مدعی بی‌اعتباری آن است رأی قابل تجدیدنظر است در این خصوص تفاوتی نمی‌کند مستندات حکمی یا موضوعی باشد.

ب: ادعای عدم صلاحیت دادگاه صادر کننده رأی یا وجود یکی از جهات رد دادرس شود. طبق ماده ۴۵۰ قانون آیین دادرسی کیفری هر گاه رأی توسط دادگاهی که صلاحیت ذاتی یا محلی ندارد صادر شود، از موارد تجدیدنظر خواهی است در این خصوص دادگاه تجدیدنظر استان رأی را نقض می نماید و پرونده را به مرجع صالح ارسال و مراتب را به دادگاه صادرکننده رأی اعلام می‌نماید. همچنین ایراد مذکور باید ظرف مهلت مقرر تسلیم دادگاه شود و ایراد رد دادرس باید تا قبل از صدور رأی به عمل آید. البته ذکر این نکته ضروری است که حق تجدیدنظر خواهی در خصوص عدم صلاحیت دادگاه یا موارد رد دادرس قابل اسقاط نخواهد بود.

ج: مخالفت رأی با قانون و نیز عدم توجه قاضی به ادله ابرازی ادعا شود. در این مورد باید توجه داشت عدم توجه به دلیل در صورتی می‌تواند از موجبات نقض حکم بدوی باشد که آن دلیل در اثبات ادعا مؤثر باشد.

د: مرجع تجدیدنظرخواهی

مطابق ماده ۴۳۹ قانون آین دادرسی کیفری، درخواست تجدیدنظر باید حسب مورد به دفتر دادگاه صادرکننده رأی نخستین یا تجدیدنظر یا دفتر زندان تسلیم شود. همچنین طبق ماده ۴۴۶ این قانون درخواست تجدیدنظر از دادگاه اطفال و نوجوانان نیز به دفتر دادگاه صادرکننده حکم یا دفتر دادگاه تجدیدنظر استان یا چنانچه طفل یا نوجوان در کانون اصلاح و تربیت نگهداری شود، درخواست به دفتر کانون اصلاح و تربیت تسلیم می‌شود.

ح : مهلت تجدیدنظرخواهی

طبق ماده ۴۳۱ قانون آیین دادرسی کیفری مهلت درخواست تجدیدنظر برای اشخاص مقیم ایران بیست روز و برای اشخاص مقیم خارج از کشور دو ماه از تاریخ ابلاغ رأی یا انقضای مهلت واخواهی است. بنابراین چنانچه محکومٌ‌علیه قبل از انقضای مدت واخواهی تقاضای تجدیدنظرخواهی نماید این امر به منزله اسقاط حق واخواهی می‌باشد. هرگاه تقاضای تجدیدنظر خارج از مهلت مقرر تقدیم شود و درخواست کننده عذر موجهی عنوان نماید، دادگاه صادر کننده رأی ابتدا به عذر عنوان شده رسیدگی می‌نماید و در صورت موجه شناختن آن، قرار قبولی درخواست و در غیر این صورت قرار ر[۲]د آن را صادر می‌کند این جهات در ماده [۳]۱۷۸ قانون آیین دادرسی کیفری تصریح شده است. همچنین با توجه به مقررات کلی دادرسی مدنی هر گاه محکومٌ علیه

[۳] - ماده ۱۷۸-متهم مکلف است در موعد مقرر حاضر شود و اگر نتواند باید عذر موجه خود را اعلام کند. جهات زیر عذر موجه محسوب می شود:
الف- نرسیدن یا دیر رسیدن احضاریه به گونه ای که مانع از حضور شود.
ب- بیماری متهم و بیماری سخت والدین، همسر یا اولاد وی که مانع از حضور شود.
پ- همسر یا یکی از اقربا تا درجه سوم از طبقه دوم فوت شود.
ت- ابتلاء به حوادث مهم از قبیل بیماری های واگیردار و بروز حوادث قهری مانند سیل و زلزله که موجب عدم امکان تردد گردد.
ث- متهم در توقیف یا حبس باشد.
ج- سایر مواردی که عرفاً به تشخیص بازپرس عذرموجه محسوب می شود.
تبصره- در سایر موارد، متهم می تواند برای یک بار پیش از موعد تعیین شده، بازپرس را از علت عدم حضور خود مطلع سازد و موافقت وی را أخذ نماید که در این مورد، بازپرس می تواند در صورت عدم تأخیر در تحقیقات، تا سه روز مهلت را تمدید کند.

پس از صدور رأی و قبل از ابلاغ آن محجور شود یا فوت کند، رأی باید در مورد محجور به قیم و در مورد متوفی به وراث ابلاغ شود و مهلت تجدیدنظر از تاریخ ابلاغ رأی به آنها در نظر گرفته می‌شود.

و: افراد ذی صلاح جهت ارائه درخواست تجدیدنظرخواهی

به موجب ماده ۴۳۳ قانون آیین دادرسی کیفری اشخاص ذیل حق درخواست تجدیدنظرخواهی دارند.

- محکومٌ‌علیه وکیل یا نماینده قانونی وی
- شاکی یا مدعی خصوصی یا وکیل یا نماینده قانونی آنان
- دادستان از جهت برائت متهم، عدم انطباق رأی با قانون و یا عدم تناسب مجازات

ز: هزینه تجدیدنظرخواهی

مطابق ماده ۴۳۶ آیین دادرسی کیفری[۴] مقرر داشته است تجدیدنظرخواهی کیفری با پرداخت هزینه دادرسی مقرر صورت می‌گیرد. هزینه دادرسی در مرحله تجدیدنظر خواهی از احکام کیفری مطابق با تعرفه های خدمات قضایی مصوب بودجه سال ۱۳۹۵ (۲۰۰/۰۰۰ هزار ریال) است. همچنین تجدیدنظرخواهی نسبت به ضرر و زیان ناشی از جرم مستلزم تقدیم دادخواست و پرداخت هزینه دادرسی امور حقوقی است. اگر متقاضیان تجدیدنظر متعدد باشند و در ضمن یک دادخواست یا درخواست، تجدیدنظرخواهی نمایند باید یک هزینه بپردازند اما اگر دادخواست‌ها یا درخواست‌های متعدد بدهند هرکدام باید هزینه جداگانه بپردازند. اگر تجدیدنظرخواه زندانی باشد حسب مورد از پرداخت هزینه دادرسی مرحله تجدیدنظر در امری که به موجب آن زندانی است، معاف می‌گردد.

[۴] - تجدیدنظرخواهی یا فرجام خواهی طرفین راجع به جنبه کیفری رأی با درخواست کتبی و پرداخت هزینه دادرسی مقرر صورت می‌گیرد و نسبت به ضرر و زیان ناشی از جرم، مستلزم تقدیم دادخواست و پرداخت هزینه دادرسی مطابق قانون آیین دادرسی مدنی است
تبصره - تجدیدنظرخواهی یا فرجام خواهی محکومٌ علیه نسبت به محکومیت کیفری و ضرر و زیان ناشی از جرم به صورت توأمان، مستلزم پرداخت هزینه دادرسی در امر حقوقی و رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی است.

هـ : ترتیب رسیدگی در دادگاه تجدیدنظر در امور کیفری

تجدیدنظرخواه باید حسب مورد درخواست یا دادخواست تجدیدنظر خود را به دفتر دادگاه صادر کننده رأی نخستین یا تجدیدنظر یا دفتر زندان تسلیم کند. دفتر دادگاه یا زندان مکلف است بلافاصله آن را ثبت و رسیدی مشتمل بر نام تجدیدنظرخواه و طرف دعوای او، تاریخ تسلیم و شماره ثبت به تقدیم کننده تحویل دهد و همان شماره و تاریخ را در دادخواست یا درخواست تجدیدنظر قید نماید، که تاریخ مزبور تاریخ تجدیدنظرخواهی محسوب می‌شود. دفتر دادگاه تجدیدنظر استان یا زندان مکلف است بلافاصله یا پس از رفع نقص، پرونده را حسب مورد به دادگاه تجدیدنظر استان ارسال می‌نماید. مطابق ماده ۴۴۸ ق آ.د.ک پرونده‌ها پس از وصول به دادگاه تجدیدنظر استان به ترتیب در دفتر کل یا در صورت تأسیس واحد رایانه و رعایت مقررات راجع به دادرسی الکترونیکی در این واحد ثبت می‌شود و با رعایت ترتیب شعب دادگاه به وسیله رئیس دادگستری استان یا معاون او یا یکی از رؤسای شعب به انتخاب وی با رعایت تخصص شعب و ترتیب وصول از طریق سامانه رایانه‌ای در حوزه قضایی که سامانه رایانه‌ای دارند، ارجاع می‌شود. پس از ارجاع پرونده نمی‌توان پرونده را از شعبه مرجوعٌ‌علیه اخذ و به شعبه دیگر ارجاع نمود مگر به تجویز قانون. دادگاه به ترتیب وصول، پرونده‌ها را به نوبت بررسی و رسیدگی می‌کند، مگر در مواردی که رسیدگی خارج از نوبت ضروری باشد.

قوانین و مقررات مربوط به تجدیدنظرخواهی در امور کیفری

مواد قانونی ذیل برگرفته از قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ می‌باشد.

ماده ۱۷۸-متهم مکلف است در موعد مقرر حاضر شود و اگر نتواند باید عذر موجه خود را اعلام کند. جهات زیر عذر موجه محسوب می شود:

الف- نرسیدن یا دیر رسیدن احضاریه به گونه ای که مانع از حضور شود.

ب- بیماری متهم و بیماری سخت والدین، همسر یا اولاد وی که مانع از حضور شود.

پ- همسر یا یکی از اقربا تا درجه سوم از طبقه دوم فوت شود.

ت- ابتلاء به حوادث مهم از قبیل بیماری های واگیردار و بروز حوادث قهری مانند سیل و زلزله که موجب عدم امکان تردد گردد.

ث- متهم در توقیف یا حبس باشد.

ج- سایر مواردی که عرفاً به تشخیص بازپرس عذرموجه محسوب می شود.

تبصره- در سایر موارد، متهم می تواند برای یک بار پیش از موعد تعیین شده، بازپرس را از علت عدم حضور خود مطلع سازد و موافقت وی را أخذ نماید که در این مورد، بازپرس می تواند در صورت عدم تأخیر در تحقیقات، تا سه روز مهلت را تمدید کند.

ماده ۴۲۶- دادگاه تجدیدنظر استان مرجع صالح برای رسیدگی به درخواست تجدیدنظر از کلیه آراء غیرقطعی کیفری است جز در مواردیکه در صلاحیت دیوان عالی کشور باشد. دادگاه تجدیدنظر استان در مرکز هر استان، با حضور رئیس یا دادرس علی‌البدل و عضویت دو مستشار تشکیل میشود.

ماده ۴۲۷- آراء دادگاههای کیفری جز در موارد زیر که قطعی محسوب می‌شود، حسب مورد در دادگاه تجدیدنظر استان همان حوزه قضائی قابل تجدیدنظر و یا در دیوان عالی کشور قابل فرجام است:

الف- جرائم تعزیری درجه هشت باشد.

ب- جرائم مستلزم پرداخت دیه یا ارش، درصورتی که میزان یا جمع آنها کمتر از یک دهم دیه کامل باشد.

تبصره ۱- در مورد مجازات‌های جایگزین حبس، معیار قابلیت تجدیدنظر، همان مجازات قانونی اولیه است.

تبصره ۲- آراء قابل تجدیدنظر، اعم از محکومیت، برائت، یا قرارهای منع و موقوفی تعقیب، اناطه و تعویق صدور حکم است. قرار رد درخواست واخواهی یا تجدیدنظرخواهی، درصورتی مشمول این حکم است که رأی راجع به اصل دعوی، قابل تجدیدنظر خواهی باشد.

ماده ۴۲۸- آراء صادره درباره جرائمی که مجازات قانونی آنها سلب حیات، قطع عضو، حبس ابد و یا تعزیر درجه چهار و بالاتر است و جنایات عمدی علیه تمامیت جسمانی که میزان دیه آنها ثلث دیه کامل مجنیٌعلیه یا بیش از آن است و آراء صادره درباره جرائم سیاسی و مطبوعاتی، قابل فرجام خواهی در دیوان عالی کشور است.

ماده ۴۲۹- در مواردی که رأی دادگاه توأم با محکومیت به پرداخت دیه، ارش یا ضرر و زیان است، هرگاه یکی از جنبه‌های مزبور قابل تجدیدنظر یا فرجام باشد، جنبه‌های دیگر رأی نیز به تبع آن، حسب مورد قابل تجدیدنظر یا فرجام است.

ماده ۴۳۰- در صورتی که طرفین دعوی با توافق کتبی حق تجدیدنظر یا فرجام خواهی خود را ساقط کنند، تجدیدنظر یا فرجام خواهی آنان جز در خصوص صلاحیت دادگاه یا قاضی صادرکننده رأی، مسموع نیست.

ماده ۴۳۱- مهلت درخواست یا دادخواست تجدیدنظر و فرجام برای اشخاص مقیم ایران بیست روز و برای اشخاص مقیم خارج از کشور دو ماه از تاریخ ابلاغ رأی یا انقضای مهلت واخواهی است.

ماده ۴۳۲- هرگاه تقاضای تجدیدنظر یا فرجام، خارج از مهلت مقرر تقدیم شود و درخواست‌کننده عذر موجهی عنوان کند، دادگاه صادر کننده رأی ابتداء به عذر او رسیدگی مینماید و در صورت موجه شناختن آن، قرار قبولی درخواست و در غیر اینصورت قرار رد آن را صادر میکند. جهات عذر موجه همان است که در ماده (۱۷۸) این قانون مقرر شده است.

ماده ۴۳۳- اشخاص زیر حق درخواست تجدیدنظر یا فرجام دارند:

الف – محکومٌ علیه، وکیل یا نماینده قانونی او

ب - شاکی یا مدعی خصوصی و یا وکیل یا نماینده قانونی آنان

پ- دادستان از جهت برائت متهم، عدم انطباق رأی با قانون و یا عدم تناسب مجازات

ماده ۴۳۴- جهات تجدیدنظرخواهی به شرح زیر است:

الف- ادعای عدم اعتبار ادله یا مدارک استنادی دادگاه

ب- ادعای مخالف بودن رأی با قانون

پ- ادعای عدم صلاحیت دادگاه صادرکننده رأی یا وجود یکی‌از جهات رد دادرس

ت- ادعای عدم توجه دادگاه به ادله ابرازی

تبصره- اگر تجدیدنظرخواهی به استناد یکی از جهات مذکور در این ماده به عمل آید، در صورت وجود جهت دیگر، به آن هم رسیدگی میشود.

ماده ۴۳۵- دادگاه تجدیدنظر استان و دیوان عالی کشور فقط نسبت به آنچه مورد تجدیدنظرخواهی یا فرجام خواهی واقع و نسبت به آن رأی صادر شده است، رسیدگی میکند.

ماده ۴۳۶- تجدیدنظرخواهی یا فرجام خواهی طرفین راجع به جنبه کیفری رأی با درخواست کتبی و پرداخت هزینه دادرسی مقرر صورت می‌گیرد و نسبت به ضرر و زیان ناشی از جرم، مستلزم تقدیم دادخواست و پرداخت هزینه دادرسی مطابق قانون آیین دادرسی مدنی است.

تبصره- تجدیدنظرخواهی یا فرجام‌خواهی محکومٌ علیه نسبت به محکومیت کیفری و ضرر و زیان ناشی از جرم بهصورت توأمان، مستلزم پرداخت هزینه دادرسی در امر حقوقی و رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی نیست.

ماده ۴۳۷- هرگاه تجدیدنظرخواه یا فرجام‌خواه، مدعی اعسار از پرداخت هزینه دادرسی دعوای ضرر و زیان ناشی از جرم شود، دادگاه صادرکننده رأی نخستین به این ادعاء خارج از نوبت رسیدگی میکند.

ماده ۴۳۸- هرگاه تجدیدنظرخواه یا فرجام‌خواه زندانی باشد، حسب مورد از پرداخت هزینه دادرسی مرحله تجدیدنظر یا فرجام در امری که به موجب آن زندانی است، معاف میگردد.

ماده ۴۳۹- تجدیدنظرخواه یا فرجام‌خواه باید حسب مورد، درخواست یا دادخواست خود را به دفتر دادگاه صادرکننده رأی نخستین یا تجدیدنظر و یا دفتر زندان تسلیم کند. دفتر دادگاه یا زندان باید بلافاصله آن را ثبت کند و رسیدی مشتمل بر نام تجدیدنظرخواه یا فرجام‌خواه و طرف دعوای او، تاریخ تسلیم و شماره ثبت به تقدیم‌کننده بدهد و همان شماره و تاریخ را در دادخواست یا درخواست تجدیدنظر و فرجام درج کند. تاریخ مزبور تاریخ تجدیدنظر یا فرجام خواهی محسوب میشود. دفتر دادگاه تجدیدنظر استان یا زندان مکلف است پس از ثبت تقاضای تجدیدنظر یا فرجام، بلافاصله آن را به دادگاه صادرکننده رأی نخستین ارسال کند.

تبصره- در صورتیکه تجدیدنظرخواهی یا فرجام‌خواهی در مهلت مقرر صورت گیرد، دفتر دادگاه صادرکننده رأی نخستین، بلافاصله یا پس از رفع نقص، پرونده را حسب مورد، به دادگاه تجدیدنظر استان یا دیوان عالی کشور ارسال می‌کند.

ماده ۴۴۰- هرگاه درخواست یا دادخواست تجدیدنظرخواهی یا فرجام‌خواهی فاقد یکی از شرایط قانونی باشد، مدیر دفتر دادگاه نخستین، ظرف دو روز، نقایص آنرا به درخواست‌کننده یا دادخواست‌دهنده اعلام و اخطار میکند تا ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ، نقایص مذکور را رفع کند. چنانچه در مهلت مقرر، رفع نقص صورت نگیرد و در صورتی که درخواست یا دادخواست تجدیدنظر یا فرجام خارج از مهلت قانونی تقدیم شود، مدیر دفتر، پرونده را به نظر رئیس دادگاه می‌رساند تا قرار مقتضی را صادر کند. این قرار حسب مورد قابل اعتراض در دادگاه تجدیدنظر استان و یا دیوان عالی کشور است.

ماده ۴۴۱- هرگاه تجدیدنظرخواه یا فرجام‌خواه درخواست یا دادخواست تجدیدنظر یا فرجام را مسترد کند، دادگاه صادرکننده رأی نخستین، قرار رد درخواست یا ابطال دادخواست تجدیدنظر یا فرجام را صادر میکند. چنانچه پرونده به مرجع تجدیدنظر یا فرجام ارسال شده باشد، قرار رد درخواست یا ابطال دادخواست تجدیدنظر یا فرجام توسط دادگاه تجدیدنظر استان یا دیوان عالی کشور صادر میشود. در هر حال، درخواست یا دادخواست تجدیدنظر یا فرجام مجدد، پذیرفته نیست.

ماده ۴۴۲- در تمام محکومیت های تعزیری در صورتی که دادستان از حکم صادره درخواست تجدیدنظر نکرده باشد، محکومٌعلیه میتواند پیش از پایان مهلت تجدیدنظرخواهی با رجوع به دادگاه صادرکننده حکم، حق تجدیدنظرخواهی خود را اسقاط یا درخواست تجدیدنظر را مسترد نماید و تقاضای تخفیف مجازات کند. در اینصورت، دادگاه در وقت فوق‌العاده با حضور دادستان به موضوع رسیدگی و تا یک چهارم مجازات تعیین شده را کسر میکند. این حکم دادگاه قطعی است.

ماده ۴۴۳- آرائی که در مرحله تجدیدنظر صادر میشود، قطعی است.

ماده ۴۴۴- مرجع رسیدگی به درخواست تجدیدنظر از آراء و تصمیمات دادگاه اطفال و نوجوانان، شعبهای از دادگاه تجدیدنظر استان است که مطابق با شرایط مقرر در این قانون و با ابلاغ رئیس قوه قضائیه تعیین میگردد. مرجع فرجام‌خواهی از آراء و تصمیمات دادگاه کیفری یک ویژه رسیدگی به جرائم اطفال و نوجوانان، دیوان عالی کشور است.

ماده ۴۴۵- آراء دادگاه اطفال و نوجوانان در تمامی موارد قابل تجدیدنظرخواهی است.

ماده ۴۴۶- درخواست تجدیدنظر از آراء و تصمیمات دادگاه اطفال و نوجوانان را میتوان به دفتر دادگاه صادرکننده حکم یا دفتر دادگاه تجدیدنظر استان یا چنانچه طفل یا نوجوان در کانون اصلاح و تربیت نگهداری میشود به دفتر کانون اصلاح و تربیت تسلیم نمود.

ماده ۴۴۷- درخواست تجدیدنظر از آراء و تصمیمات دادگاه اطفال و نوجوانان میتواند توسط نوجوان یا ولی یا سرپرست قانونی طفل یا نوجوان و یا وکیل آنان به عمل آید. دادستان نیز هرگاه آراء و تصمیمات دادگاه را مخالف قانون بداند میتواند درخواست تجدیدنظر نماید. مدعی خصوصی میتواند فقط از حکم مربوط به ضرر و زیان یا برائت یا قرار منع یا موقوفی یا تعلیق تعقیب و یا قرار بایگانی کردن پرونده تجدیدنظر خواهی کند.

فصل دوم- کیفیت رسیدگی دادگاه تجدیدنظر استان

ماده ۴۴۸- پرونده‌ها پس از وصول به دادگاه تجدیدنظر استان به ترتیب در دفتر کل یا در صورت تأسیس واحد رایانه و رعایت مقررات راجع به دادرسی الکترونیکی در این واحد ثبت می‌شود و با رعایت ترتیب شعب

دادگاه، به وسیله رئیس کل دادگستری استان یا معاون او و یا یکی از رؤسای شعب به انتخاب وی با رعایت تخصص شعب و ترتیب وصول از طریق سامانه رایانه‌ای در حوزه‌های قضائی که سامانه رایانه ای دارند، ارجاع می‌شود.

ماده ۴۴۹- دادگاه به ترتیب وصول پرونده‌ها به نوبت رسیدگی می‌کند، مگر در مواردی‌که به موجب قانون، رسیدگی خارج از نوبت ضروری باشد.

تبصره - به جرائمی که موجب جریحه دار شدن احساسات عمومی شود، با درخواست دادستان صادرکننده کیفرخواست و موافقت دادگاه تجدیدنظر استان، خارج از نوبت رسیدگی میشود.

ماده ۴۵۰- رئیس شعبه، پرونده‌های ارجاعی را بررسی و گزارش جامع آن را تهیه میکند و یا به نوبت به یکی از اعضای دادگاه تجدیدنظر استان ارجاع می‌دهد. این عضو، گزارش پرونده را که متضمن جریان آن و بررسی کامل در خصوص تجدیدنظرخواهی و جهات قانونی آن است، تهیه و در جلسه دادگاه قرائت می‌کند. خلاصه این گزارش در پرونده درج می‌شود و سپس دادگاه به شرح زیر اتخاذ تصمیم می‌نماید:

الف- در صورتی که تحقیقات ناقص باشد، قرار رفع نقص صادر می‌کند و پرونده را نزد دادسرای صادرکننده کیفرخواست یا دادگاه صادرکننده رأی می‌فرستد تا پس از انجام دستور دادگاه تجدیدنظر استان، آن را بدون اظهار نظر اعاده کند و یا دادگاه تجدیدنظر می‌تواند خود مبادرت به انجام تحقیقات نماید.

ب- هرگاه رأی صادره از نوع قرار باشد و تحقیقات یا اقدامات دیگر ضروری نباشد و قرار مطابق مقررات صادر شده باشد، آن را تأیید و پرونده به دادگاه صادر کننده قرار اعاده می‌شود و چنانچه به هر علت دادگاه تجدیدنظر عقیده به نقض داشته باشد، پرونده برای رسیدگی به دادگاه صادرکننده قرار اعاده می‌شود و آن دادگاه، مکلف است خارج از نوبت رسیدگی کند.

پ- هرگاه رأی توسط دادگاهی که صلاحیت ذاتی یا محلی ندارد صادر شود، دادگاه تجدیدنظر استان، رأی را نقض و پرونده را به مرجع صالح ارسال و مراتب را به دادگاه صادرکننده رأی اعلام میکند.

ت- اگر عملی که محکومٌعلیه به اتهام ارتکاب آن محکوم شده به فرض ثبوت، جرم نبوده یا به لحاظ شمول عفو عمومی و یا سایر جهات قانونی متهم قابل تعقیب نباشد، رأی مقتضی صادر میکند.

ث- در غیر از موارد مزبور در بندهای فوق، دادگاه تجدیدنظر بلافاصله دستور تعیین وقت رسیدگی و احضار طرفین و تمام اشخاصی را که حضورشان ضروری است صادر می‌کند. طرفین می‌توانند شخصاً حاضر شوند یا وکیل معرفی کنند. در هر حال عدم حضور یا عدم معرفی وکیل مانع از رسیدگی نیست.

ماده ۴۵۱- در مواردی که رسیدگی در دادگاه تجدیدنظر استان، مستلزم تعیین وقت و احضار طرفین است، رسیدگی با حضور دادستان شهرستان مرکز استان یا یکی از معاونان یا دادیاران وی و با رعایت ماده (۳۰۰) این قانون به ترتیب زیر انجام میشود:

الف- قرائت گزارش پرونده و تحقیقات و اقدامات انجام شده توسط یکی از اعضای دادگاه

ب- طرح سؤالات لازم و تحقیق از طرفین توسط رئیس یا مستشار و استماع دفاعیات آنان

پ - کسب اطلاع از شهود و مطلعان در صورت لزوم

ت- اظهار عقیده دادستان یا نماینده او و استماع اظهارات شاکی یا مدعی خصوصی و آخرین دفاعیات متهم یا وکلای آنان

ماده ۴۵۲- قرار معاینه محل و تحقیق محلی توسط رئیس دادگاه یا با تعیین او توسط یکی از مستشاران شعبه اجراء میشود. چنانچه محل اجرای قرار، خارج از حوزه قضائی مرکز استان باشد، دادگاه تجدیدنظر استان میتواند اجرای قرار را از دادگاه محل مربوط درخواست کند و درصورتیکه محل اجرای قرار در حوزه قضائی استان دیگری باشد، با اعطای نیابت قضائی به دادگاه نخستین محل، درخواست اجرای قرار نماید.

ماده ۴۵۳- هرگاه دادگاه تجدیدنظر استان، حضور شخصی را که زندانی است لازم بداند، دستور اعزام او را به مسؤول زندان یا بازداشتگاه صادر میکند. چنانچه زندان یا بازداشتگاه در محل دیگری باشد، دادگاه میتواند با کسب موافقت مرجع قضائی که متهم تحت‌نظر وی زندانی است، دستور دهد که متهم زندانی به طور موقت تا پایان رسیدگی در زندان نزدیک محل دادگاه نگهداری شود.

ماده ۴۵۴- احضار، جلب، رسیدگی به ادله، صدور رأی و سایر ترتیبات در دادگاه تجدیدنظر استان مطابق قواعد و مقررات مرحله نخستین است.

ماده ۴۵۵- دادگاه تجدیدنظر استان پس از تشکیل جلسه رسیدگی و اعلام ختم دادرسی به شرح زیر اتخاذ تصمیم میکند:

الف- هرگاه رأی مورد تجدیدنظرخواهی مطابق ادله موجود در پرونده و طبق قانون صادر شده باشد رأی را تأیید و پرونده را به دادگاه صادرکننده رأی اعاده میکند.

ب - هرگاه متهم به جهات قانونی قابل تعقیب نباشد یا دادگاه تجدیدنظر استان، به هر دلیل، برائت متهم را احراز کند، رأی تجدیدنظرخواسته را نقض و رأی مقتضی صادر میکند، هرچند محکومٌعلیه درخواست تجدیدنظر نکرده باشد و چنانچه محکومٌعلیه زندانی باشد، به دستور دادگاه فوری آزاد میشود.

پ - چنانچه رأی تجدیدنظرخواسته را مخالف قانون تشخیص دهد با استدلال و ذکر مبانی و مستند قانونی، آن را نقض و در ماهیت، انشای رأی میکند.

تبصره - عدم رعایت تشریفات دادرسی، موجب نقض رأی نیست، مگر آنکه تشریفات مذکور به درجهای از اهمیت باشد که موجب بی-اعتباری رأی شود.

ماده ۴۵۶- هرگاه از رأی صادره درخواست تجدیدنظر شود و از متهم تأمین أخذ نشده باشد یا قرار تأمین با جرم و ضرر و زیان مدعی خصوصی متناسب نباشد، دادگاه تجدیدنظر استان در صورت اقتضاء رأساً یا به درخواست دادستان، شاکی یا مدعی خصوصی و یا متهم، تأمین متناسب أخذ می‌کند و این تصمیم قطعی است.

ماده ۴۵۷- اگر رأی تجدیدنظرخواسته از نظر تعیین مشخصات طرفین یا تعیین نوع و میزان مجازات، تطبیق عمل با قانون، احتساب محکومٌبه یا خسارت و یا مواردی نظیر آن، متضمن اشتباهی باشد که به اساس رأی، لطمه وارد نسازد، دادگاه تجدیدنظر استان، رأی را اصلاح و آن را تأیید می‌کند و تذکر لازم را به دادگاه نخستین می‌دهد.

ماده ۴۵۸- دادگاه تجدیدنظر استان نمیتواند مجازات تعزیری یا اقدامات تأمینی و تربیتی مقرر در حکم تجدیدنظرخواسته را تشدید کند، مگر در مواردی که مجازات مقرر در حکم نخستین برخلاف جهات قانونی، کمتر از حداقل میزانی باشد که قانون مقرر داشته و این امر مورد تجدیدنظر خواهی شاکی و یا دادستان قرار گرفته باشد. در این موارد، دادگاه تجدیدنظر استان با تصحیح حکم، نسبت به تعیین حداقل مجازاتی که قانون مقرر داشته است، اقدام میکند.

ماده ۴۵۹- هرگاه دادگاه تجدیدنظر استان، محکومٌعلیه را مستحق تخفیف مجازات بداند، ضمن تأیید اساس حکم میتواند به نحو مستدل مجازات او را در حدود قانون تخفیف دهد، هرچند محکومٌعلیه تقاضای تجدیدنظر نکرده باشد.

ماده ۴۶۰- دادگاه تجدیدنظر استان مکلف است پس از ختم رسیدگی، در همان جلسه و در صورت عدم امکان در اولین فرصت و حداکثر ظرف یک هفته، انشای رأی کند. تخلف از صدور رأی در مهلت مقرر موجب محکومیت انتظامی تا درجه چهار است.

ماده ۴۶۱- در مواردی که رأی دادگاه تجدیدنظر استان بر محکومیت متهم باشد و متهم و یا وکیل او در هیچ یک از مراحل دادرسی نخستین و تجدیدنظر حاضر نبوده و لایحه دفاعیه یا اعتراضیه هم نداده باشد، رأی دادگاه تجدیدنظر استان ظرف بیست روز پس از ابلاغ واقعی به متهم یا وکیل او، قابل واخواهی و رسیدگی در همان دادگاه است. رأیی که در این مرحله صادر میشود، قطعی است.

نحوه ثبت
الکترونیکی تجدیدنظرخواهی

۳- نحوه ثبت دادخواست / درخواست تجدیدنظرخواهی به صورت الکترونیکی

از دیگر خدمات الکترونیک قضائی که از طریق سامانه خدمات الکترونیک قضایی انجام می‌شود، ثبت و ارسال دادخواست / درخواست تجدیدنظرخواهی است. خدمات قابل ارائه به منظور ثبت تجدیدنظرخواهی از این طریق شامل:

- ثبت دادخواست / درخواست تجدیدنظرخواهی
- احراز هویت
- تائید و نهایی کردن
- پرداخت هزینه
- پیگیری دادخواست / درخواست تجدیدنظرخواهی

ارائه تمامی خدمات فوق‌الذکر در دفاتر خدمات الکترونیک قضائی، به استثنای پرداخت هزینه، مستلزم احراز هویت می‌باشد. بدین منظور متصدی دفتر باید اصل مدارک شناسایی شخص شامل (کارت ملی و شناسنامه و مدارک اثبات وکالت و یا نماینده بودن) را از متقاضی دریافت نموده و هویت وی را احراز نماید. متقاضی می‌تواند هر فردی اعم از حقیقی و حقوقی باشد.

با توجه به بررسی‌های انجام شده در خصوص روند ثبت تقاضای تجدیدنظرخواهی موارد ذیل جهت تکمیل و راه‌اندازی آن به صورت الکترونیک استخراج گردید. تکمیل این موارد در سیستم جهت ثبت و ارسال درخواست الزامی می‌باشد.

۱- اطلاعات دادنامه بدوی(شماره دادنامه بدوی / شماره پرونده / تاریخ صدور دادنامه بدوی)

۲- اطلاعات خواسته (موضوع خواسته)

۳- اطلاعات تجدیدنظرخواه

۴- اطلاعات تجدیدنظرخوانده

۵- اطلاعات وکیل

۶- اطلاعات نماینده

۷-دلایل (درخواست استعلام، شهادت شهود و مطلعین، درخواست جلب نظرکارشناس، تحقیقات و معاینه محلی، شماره پرونده استنادی و سایر دلایل و مستندات)

۸- شرح خواسته تجدیدنظرخواهی

۹- پیوست منضمات

۱۰- آماده سازی جهت دریافت وجه

۱۱- محاسبه و دریافت هزینه

۱۲- ارسال نهایی به مرجع قضایی

- **نحوه ثبت دادخواست / درخواست تجدیدنظرخواهی از طریق دفاتر خدمات الکترونیک قضایی**

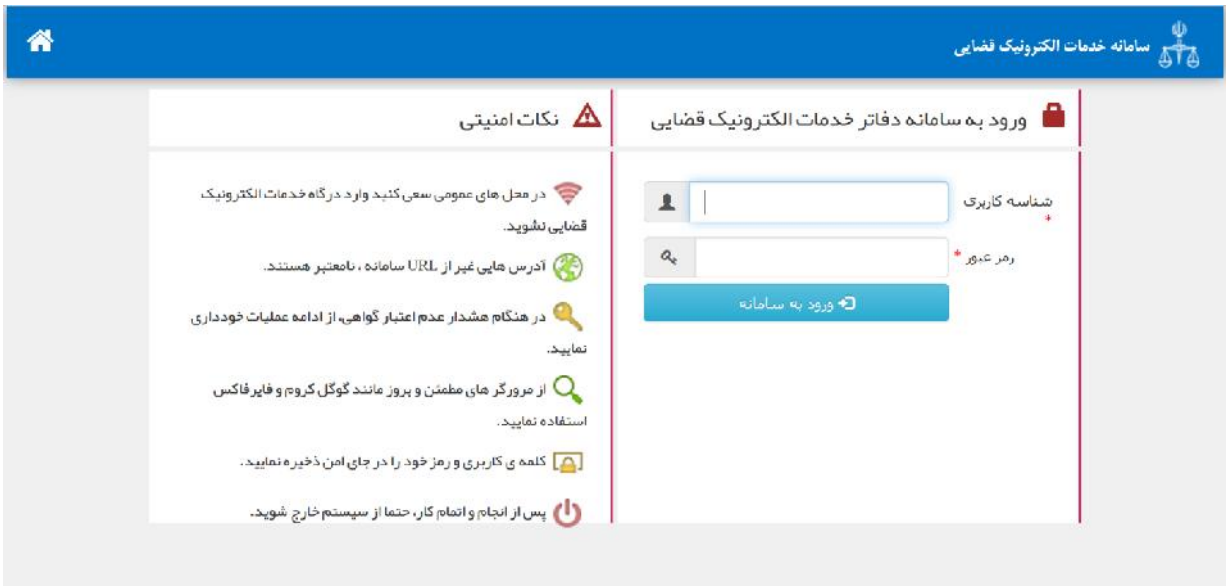
در این روش متقاضی پس از انتخاب دفتر خدمات قضایی با ارائه مدارک و منضمات مورد نیاز، دادخواست/ درخواست تجدیدنظرخواهی خود را مطرح می‌نمایند. متصدی دفتر، مدارک و اطلاعات مربوط را از شخص دریافت نموده و اقدام به تکمیل اطلاعات مربوط به رای بدوی، اطلاعات خواسته، تجدیدنظرخواه، تجدیدنظرخوانده، وکیل / نماینده (درصورت وجود)، شرح خواسته تجدیدنظر نموده، سپس دلایل و منضمات را ثبت می‌نماید. پس از وارد نمودن تمامی اطلاعات فوق‌الذکر و محاسبه هزینه دادرسی متصدی دفتر از درخواست نهایی شده، چاپ تهیه نموده و به تأیید شخص می‌رساند و پس از پرداخت هزینه دادرسی به مرجع صالح رسیدگی کننده به درخواست، ارسال می‌نماید.

۱-۳-ورود به درگاه خدمات الکترونیک قضایی

برای ورود به سامانه خدمات الکترونیک قضایی کاربر می بایست ابتدا پس از ورود به سامانه (www.sakha۳.adliran.ir) در قسمت سامانه جدید دفاتر خدمات قضایی بر روی لینک ۱ یا ۲ کلیک نماییم.

کاربر می بایست جهت ثبت دادخواست نام کاربری و رمز عبور خود را وارد نموده و روی گزینه ورود به سامانه کلیک نماید.

سپس گزینه مربوط به "ارائه و پیگیری دادخواست" را انتخاب وگزینه تجدیدنظرخواهی را انتخاب می‌نماید.

۲-۳-تقدیم دادخواست/درخواست تجدیدنظرخواهی

جهت تقدیم و ثبت دادخواست تجدیدنظرخواهی می‌بایست ابتدا روی کلید "*تقدیم تجدیدنظر*" کلیک نموده و سپس مطابق فهرست مراحل که در صفحه نمایش داده شده است اقدام نمود. این مراحل به ترتیب روند ثبت قابل انتخاب می باشند یعنی مراحلی که به رنگ سبز و با علامت نمایش داده می شود قابل انتخاب و مراحل دیگر که با علامت نمایش داده می شود غیر فعال است که پس از تکمیل شدن مراحل مورد نیاز این مراحل نیز به رنگ سبز درآمده و قابل انتخاب می گردد. همچنین جهت مشاهده مجدد، اصلاح، ارجاع و پیگیری دادخواست/ درخواست تجدیدنظرخواهی کد رهگیری دادخواست/ درخواست مورد نظر وارد شده و بر روی کلید "جستجو" کلیک می نماییم. که خلاصه ای از وضعیت دادخواست / درخواست در سمت چپ صفحه نمایش داده می شود. با توجه به اینکه جهت تکمیل فرآیند ثبت دادخواست می‌بایست این مراحل در این صفحه انتخاب شود کلید "*بازگشت به فهرست مراحل*" در بالای صفحه نمایش داده می شود تا کاربر پس از تکمیل هر مرحله با انتخاب این کلید به صفحه ذیل منتقل شود.

۳-۳-سمت متقاضی تجدیدنظرخواهی

در این مرحله چنانچه فرد متقاضی، خود اقدام به ثبت تقاضا نماید گزینه «شخصاً تجدیدنظرخواهی را مطرح می نمایم » را انتخاب می‌نماید. اما اگر به عنوان وکیل یا نماینده اقدام به ثبت درخواست نماید، باید یکی از گزینه‌های «به عنوان وکیل» یا «به عنوان نماینده» را انتخاب نماید. همچنین در ذیل هر سمت مراحلی را که متقاضی باید جهت ثبت دادخواست/ درخواست خود تکمیل نماید، نمایش داده شده است.

۴-۳-رای بدوی

در این صفحه اطلاعات مربوط به دادنامه شامل؛ شماره دادنامه بدوی، شماره پرونده، تاریخ صدور دادنامه (تاریخ باید به صورت کامل برای مثال (۱۳۹۴/۰۱/۰۱) و دادگستری محل صدور رأی توسط کاربر تکمیل شود. سپس با فشردن کلید بازیابی اطلاعات شعبه صادر کننده رأی ، مبلغ محکومٌ به و اطلاعات مربوط به نوع دادنامه (حکم / قرار)، از سیستم مدیریت پرونده قضایی (سمپ) بازخوانی و به صورت خودکار نمایش داده می شود.

✓ **نکته**: با توجه به درخواست متقاضی، مبلغ نمایش داده شده در فیلد "مبلغ محکومٌ به" قابل تغییر است.

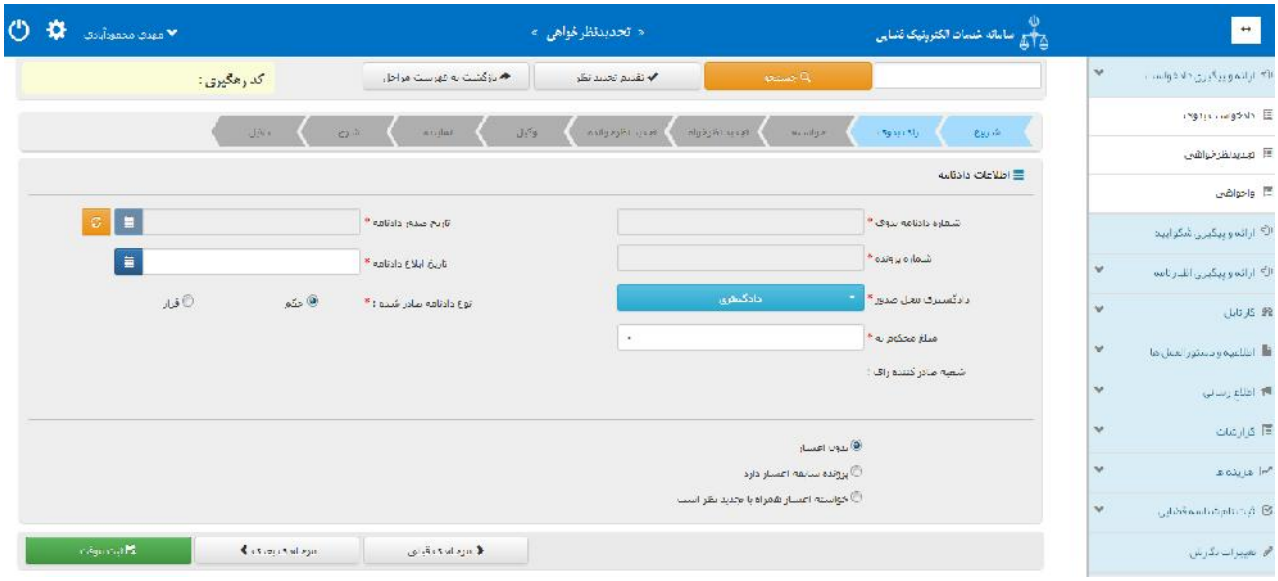
✓ **نکته**: اطلاعات مربوط به نوع دادنامه که شامل حکم و قرار می‌باشد پس از بررسی دادنامه توسط کاربر به صورت دستی قابل اصلاح می باشد. این بررسی و تعیین نوع دادنامه (حکم/ قرار) از حیث محاسبه هزینه دادرسی دارای اهمیت می باشد.

با در نظر گرفتن اعسار از هزینه دادرسی باید یکی از سه گزینه، بدون اعسار، پرونده سابقه اعسار دارد و اعسار همراه با درخواست تجدیدنظر انتخاب شود. با انتخاب گزینه "بدون اعسار"، مبلغ هزینه دادرسی در مرحله تجدیدنظر خواهی محاسبه و از متقاضی دریافت می‌گردد. گزینه "پرونده سابقه اعسار دارد" هنگامی انتخاب می‌شود که متقاضی در مرحله بدوی دادخواست اعسار از هزینه دادرسی را مطرح نموده و معسر شناخته شده است و می خواهد از حکم اعسار خود در مرحله تجدیدنظرخواهی نیز استفاده نماید. با انتخاب این گزینه فیلد های شماره دادنامه اعسار و تاریخ صدور آن نمایش داده می‌شود،که اطلاعات مربوط به آن باید توسط کاربر وارد شود.

✓ **نکته**: در فرض، پرونده سابقه اعسار دارد، پس از ورود اطلاعات مربوط به دادنامه بدوی و دادنامه اعسار می بایست کلید بازیابی انتخاب شود تا اعسار متقاضی در سیستم لحاظ شود.

چنانچه متقاضی در مرحله بدوی دادخواست اعسار نداده باشد یا مورد قبول واقع نشده باشد و بخواهد به همراه دادخواست تجدیدنظر خود اعسار نیز بدهد گزینه "خواسته اعسار همراه با تجدیدنظر است" انتخاب می‌شود. در این فرض به صورت همزمان ابتدا دادخواست اعسار به کارتابل معاون ارجاع ارسال می شود تا وی نسبت به تشکیل پرونده اقدام نماید و دادخواست تجدیدنظرخواهی نیز به صورت خودکار در دفتر تجدیدنظرخواهی/ فرجام خواهی ثبت می شود تا اقدامات لازم در شعبه انجام پذیرد.

لازم به ذکر است هنگام ارجاع دادخواست اعسار در کارتابل معاون ارجاع با توجه به اینکه شعبه صادرکننده رأی بر اساس اطلاعات دادنامه از سیستم مدیریت پرونده های قضایی (سمپ) بازیابی و در فیلد شعبه مرجوع الیه نمایش داده می شود و توسط معاون ارجاع نیز قابل تغییر نمی باشد دادخواست اعسار مستقیماً به شعبه صادر کننده رای ارسال می شود.

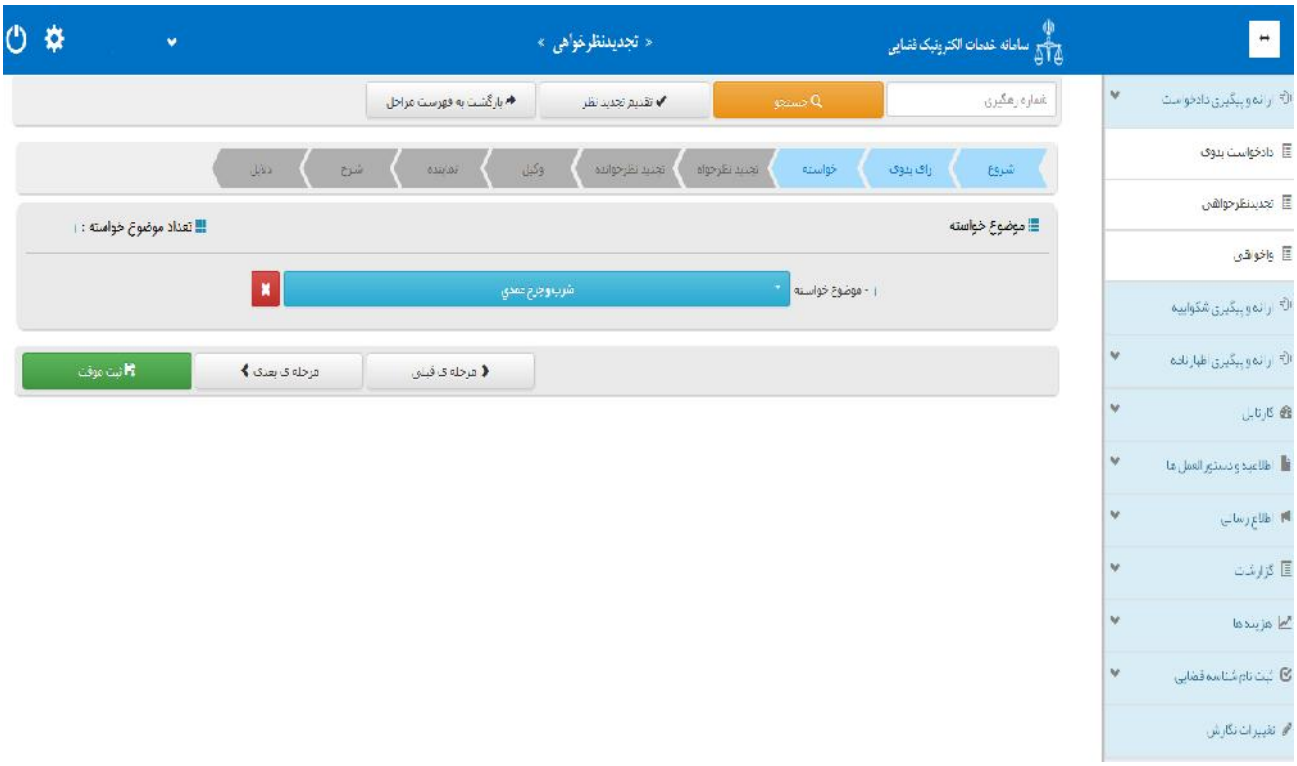

فرض های مختلف اعسار در تجدیدنظرخواهی:

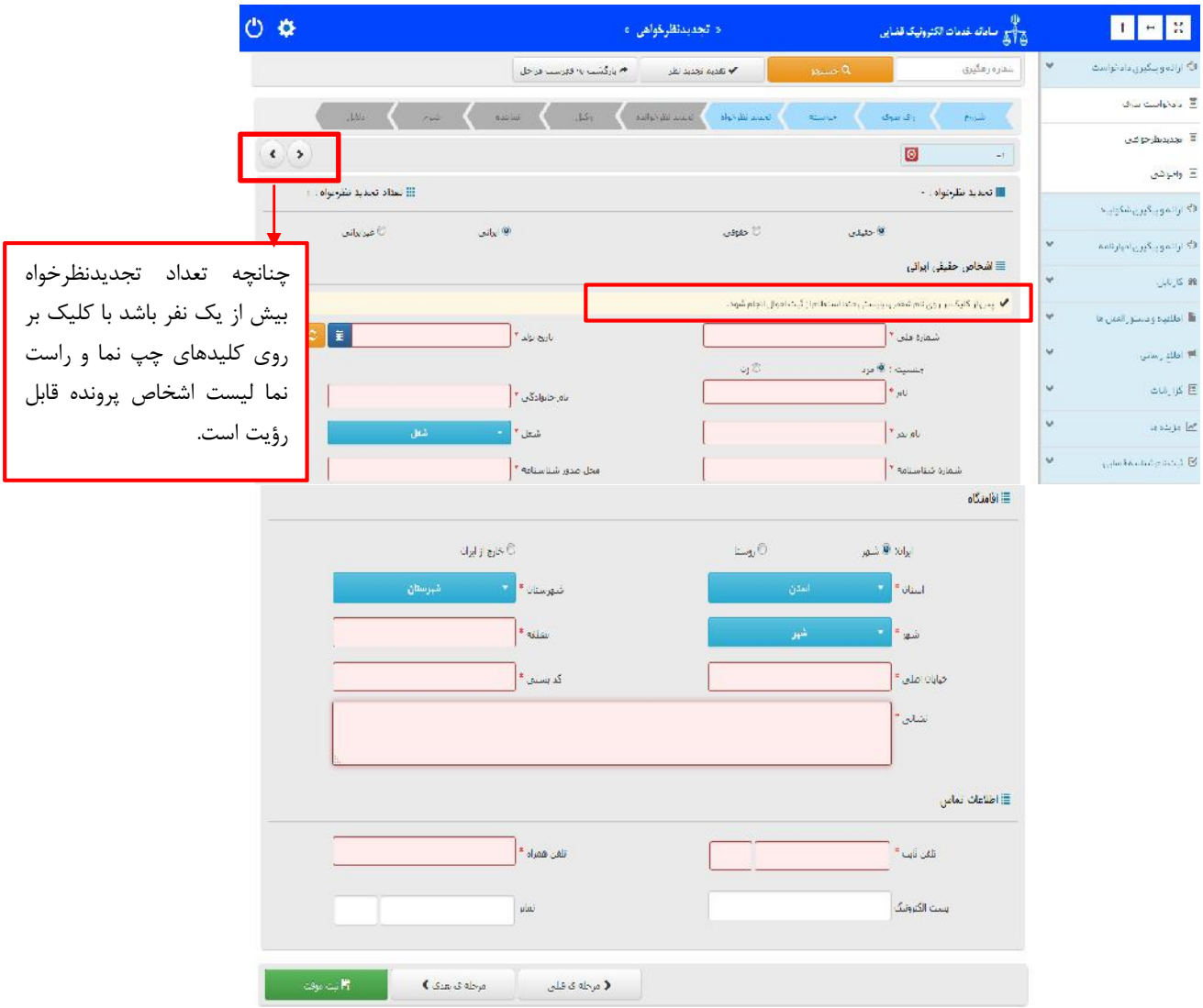
۵-۳-موضوع خواسته تجدیدنظر

در این صفحه عناوین خواسته‌هایی که متقاضی در مرحله بدوی مطرح نموده است، از سامانه مدیریت پرونده های قضایی بازیابی و نمایش داده می شود که متقاضی می‌تواند خواسته‌هایی‌که نسبت به آن اعتراض دارد را انتخاب نماید. چنانچه دادنامه‌ای چند خواسته داشته باشد و متقاضی بخواهد نسبت به بعضی از آن ها تجدیدنظرخواهی نماید می تواند خواسته‌هایی که به آن اعتراض ندارد را حذف نماید.

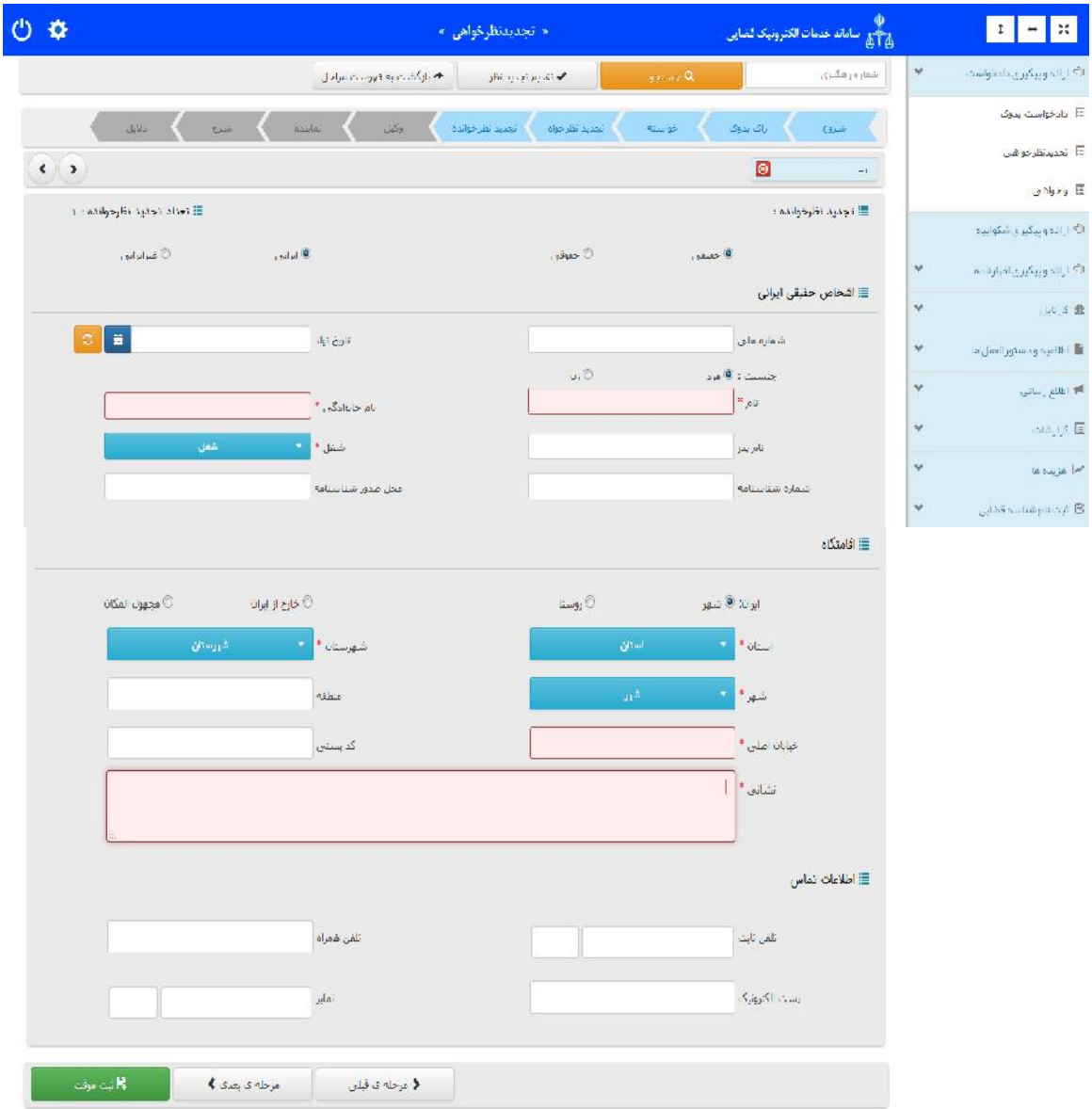
۶-۳-تجدیدنظرخواه

در این قسمت نام اشخاص پرونده در مرحله بدوی از سیستم مدیریت پرونده های قضایی (سمپ) بازیابی و در بالای صفحه نمایش داده می‌شود که با انتخاب نام متقاضی اطلاعات مربوط به آن در فیلدهای مورد نظر قرار می گیرد. تجدید نظرخواه صرفاً از میان اشخاص پرونده بدوی نمایش داده می‌شود. پس از انتخاب تجدیدنظرخواه از میان اشخاص پرونده، سایر افراد می‌بایست حذف شود. قسمت‌هایی که اطلاعات مربوط به آنها بازیابی نشده است می بایست توسط کاربر تکمیل شود. لازم به ذکر است در این قسمت پس از انتخاب متقاضی، استعلام از ثبت احوال ضروری است در غیر اینصورت در مرحله آماده سازی خطایی مبنی بر اینکه استعلام انجام نشده است نمایش داده می شود و امکان آماده سازی و ادامه روند ثبت وجود نخواهد داشت. دقت در هنگام ثبت اشخاص پرونده ضروری است در غیر اینصورت اطلاعات مجدداً بازیابی و اطلاعات قبلی پاک می‌شود. چنانچه در انتخاب تجدیدنظرخواه اشتباهی صورت گیرد امکان اصلاح و افزودن دوباره وجود ندارد بنابراین باید مجدداً اطلاعات دادنامه وارد شده و بازیابی صورت گیرد. فیلدهایی که با علامت * مشخص شده است، اجباری می‌باشند و حتماً می‌بایست اطلاعات آن وارد شود.

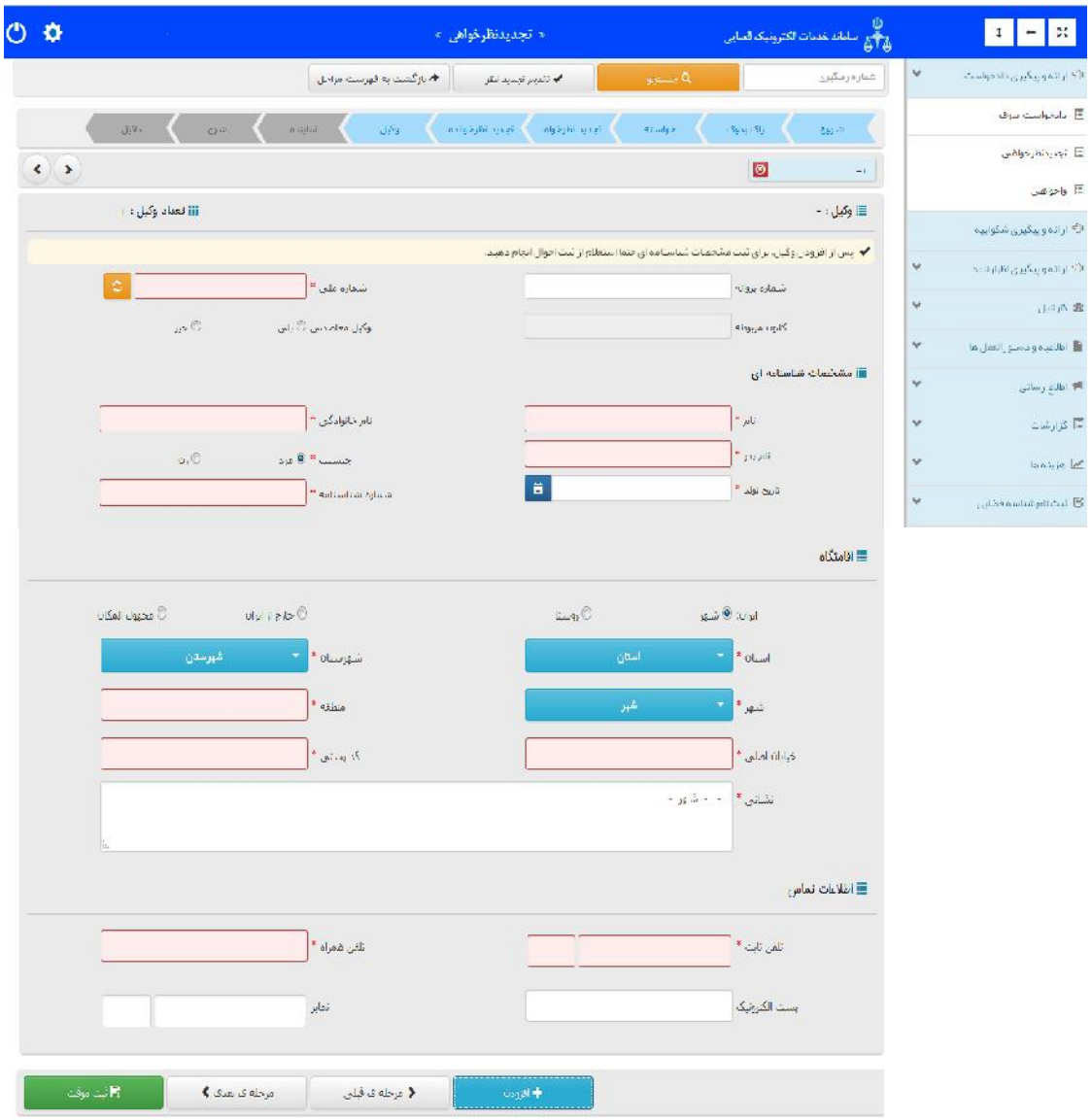
۷-۳- تجدیدنظرخوانده

در این قسمت نام اشخاص پرونده در مرحله بدوی از سیستم مدیریت پرونده های قضایی (سمپ) بازیابی و در بالای صفحه نمایش داده می‌شود که با انتخاب نام تجدیدنظرخوانده اطلاعات مربوط به آن در فیلدهای مورد نظر قرار می گیرد. لازم به ذکر است قسمت‌هایی که اطلاعات مربوط به آنها بازیابی نشده است می بایست توسط کاربر تکمیل شود. تجدید نظرخوانده صرفاً از میان اشخاص پرونده بدوی نمایش داده می‌شود که پس از انتخاب، اسامی سایر افراد می‌بایست حذف شود. دقت در هنگام ثبت اشخاص پرونده ضروری است در غیر اینصورت اطلاعات مجدداً بازیابی و اطلاعات قبلی پاک می‌شود. چنانچه در انتخاب تجدیدنظرخوانده اشتباهی صورت گیرد امکان اصلاح و افزودن دوباره وجود ندارد بنابراین باید مجدداً اطلاعات دادنامه وارد شده و بازیابی صورت گیرد. فیلدهایی با علامت * مشخص شده است، اجباری بوده و حتماً می‌بایست اطلاعات آن وارد شود.

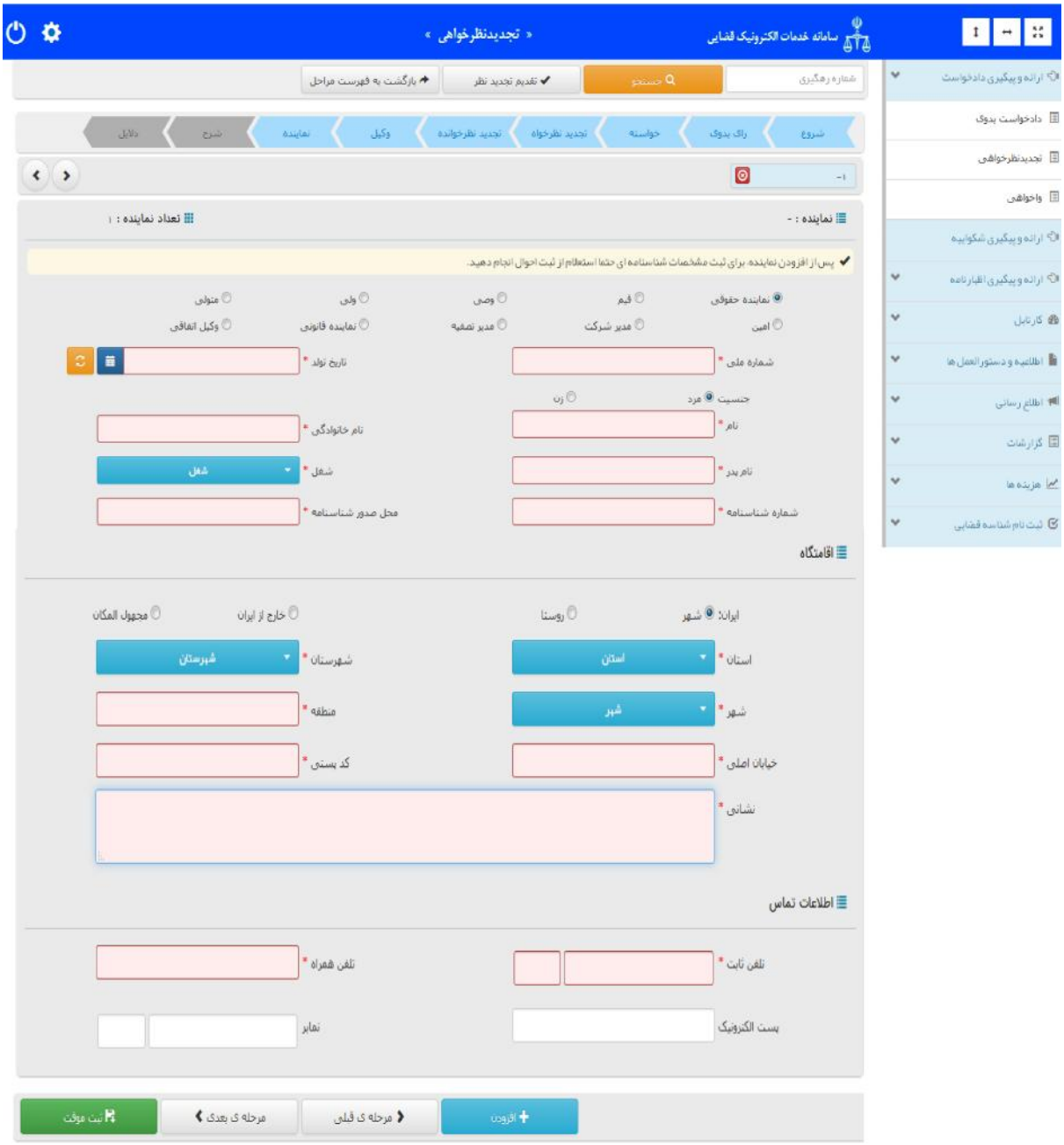
۸-۳-وکیل

در صورتی‌که وکیل، دادخواست/درخواست تجدیدنظرخواهی را ارائه نماید لازم است تا اطلاعات وی به صورت کامل در این بخش وارد شود. در صورت وجود بیش از یک وکیل می‌توان از کلید افزودن استفاده نمود. برای ورود اطلاعات وکلا کافیست شماره پروانه وکالت و شماره ملی درج شود و سپس با فشردن کلید «بروزرسانی» اطلاعات وکیل از پایگاه داده وکلا فراخوانی می‌شود. استعلام از پایگاه داده وکلا ضروری است در غیر اینصورت در مرحله آماده سازی خطایی مبنی بر اینکه استعلام انجام نشده است نمایش داده می‌شود و امکان آماده سازی و ادامه روند ثبت وجود نخواهد داشت. لازم به ذکر است قسمت‌هایی که اطلاعات مربوط به آنها بازیابی نشده است می بایست توسط کاربر تکمیل شود. کاربر در این مرحله می بایست وکالتنامه وکیل را از حیث وکالت داشتن برای طرح دعوا در مرحله تجدیدنظرخواهی و ابطال تمبر مالیاتی در این مرحله بررسی نماید. فیلدهایی که با علامت * مشخص شده است، اجباری می‌باشند و حتماً می‌بایست اطلاعات آن وارد شود.

۹-۳-نماینده

در صورتی‌که شخصی به عنوان نماینده دادخواست تجدیدنظرخواهی را تقدیم نماید. می‌بایست ابتدا نوع نماینده را از بالای صفحه از میان وصی، ولی، قیم و غیره انتخاب و در ادامه اطلاعات مربوط به آن را در این بخش به صورت کامل وارد نماید. استعلام از ثبت احوال ضروری است در غیر اینصورت در مرحله آماده سازی خطایی مبنی بر اینکه استعلام انجام نشده است نمایش داده می‌شود و امکان آماده‌سازی و ادامه روند ثبت وجود نخواهد داشت. در صورت وجود بیش از یک نماینده می‌توان از کلید افزودن استفاده نمود. لازم به ذکر-است فیلدهایی با علامت * مشخص شده است، اجباری می‌باشند و حتماً می‌بایست اطلاعات آن وارد شود.

۱۰-۳-شرح

در این قسمت متن دادخواست/درخواست تجدیدنظرخواهی بر اساس کلیشه موجود در سیستم تنظیم می-گردد. در غیر این صورت، متقاضی می‌تواند متن مورد نظر خود را ارائه نماید.

۱۱-۳-دلایل

در این مرحله متقاضی می‌تواند یک یا چند مورد را به عنوان دلیل انتخاب نماید. پس از انتخاب دلایل جهت ادامه روند ثبت، کاربر می بایست کلید "بازگشت به فهرست مراحل" را انتخاب نماید تا به صفحه فهرست مراحل جهت ادامه ثبت دادخواست/ درخواست منتقل شود.

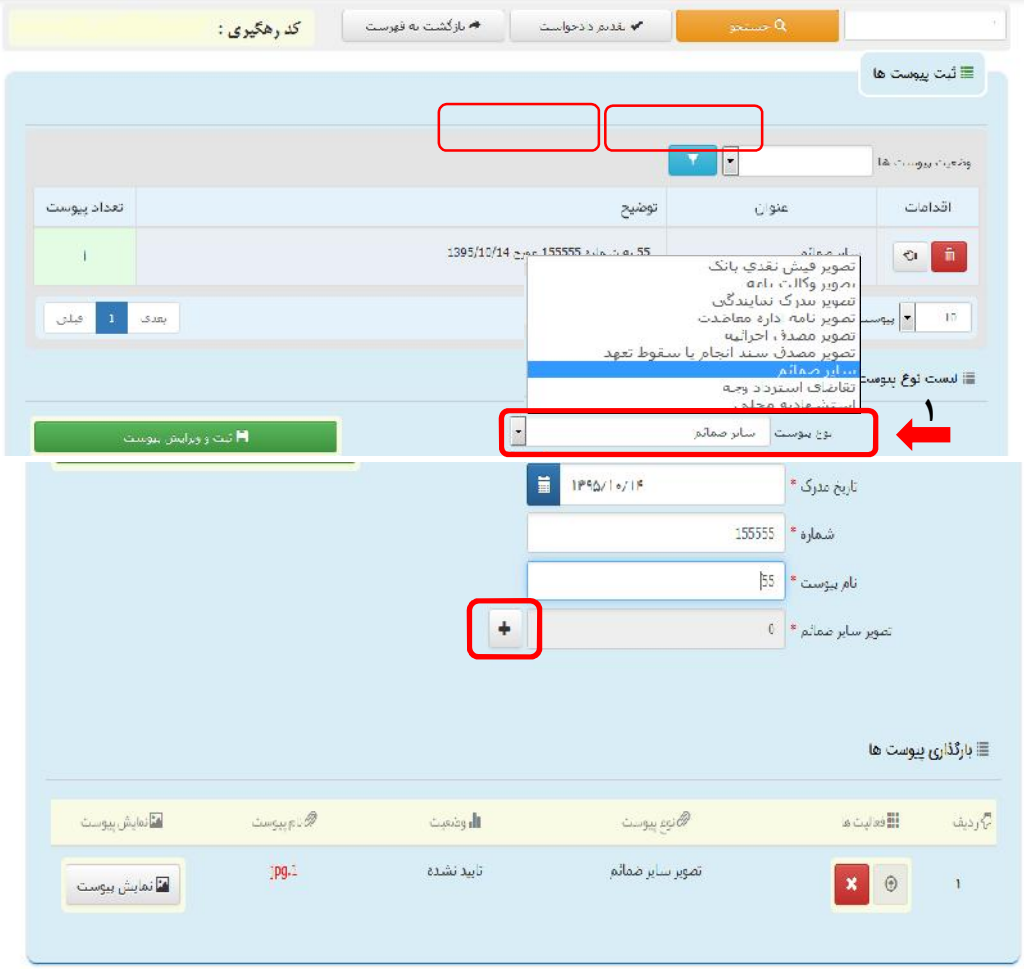
با انتخاب درخواست استعلام فیلدی نمایش داده می شود که باید در آن نام مراجعی که از آنها درخواست استعلام شده است ذکر گردد. همچنین با انتخاب شهادت شهود و مطلعین می بایست اسامی شهود و آدرس آنها در فیلد نمایش داده شده درج شود. چنانچه تجدیدنظرخواه قبلاً دعوایی را طرح نموده باشد که در ارتباط با دادخواست فعلی باشد شماره پرونده ای که به آن استناد نموده است نیز در فیلدی که در مقابل شماره پرونده استنادی نمایش داده می شود درج می شود. در صورت داشتن دلایل و مستندات دیگر با انتخاب گزینه سایر دلایل و مستندات می توان دلایل و مستندات مورد نظر را در فیلدی که در صفحه نمایش داده می شود درج نمود.

۱۲-۳- منضمات

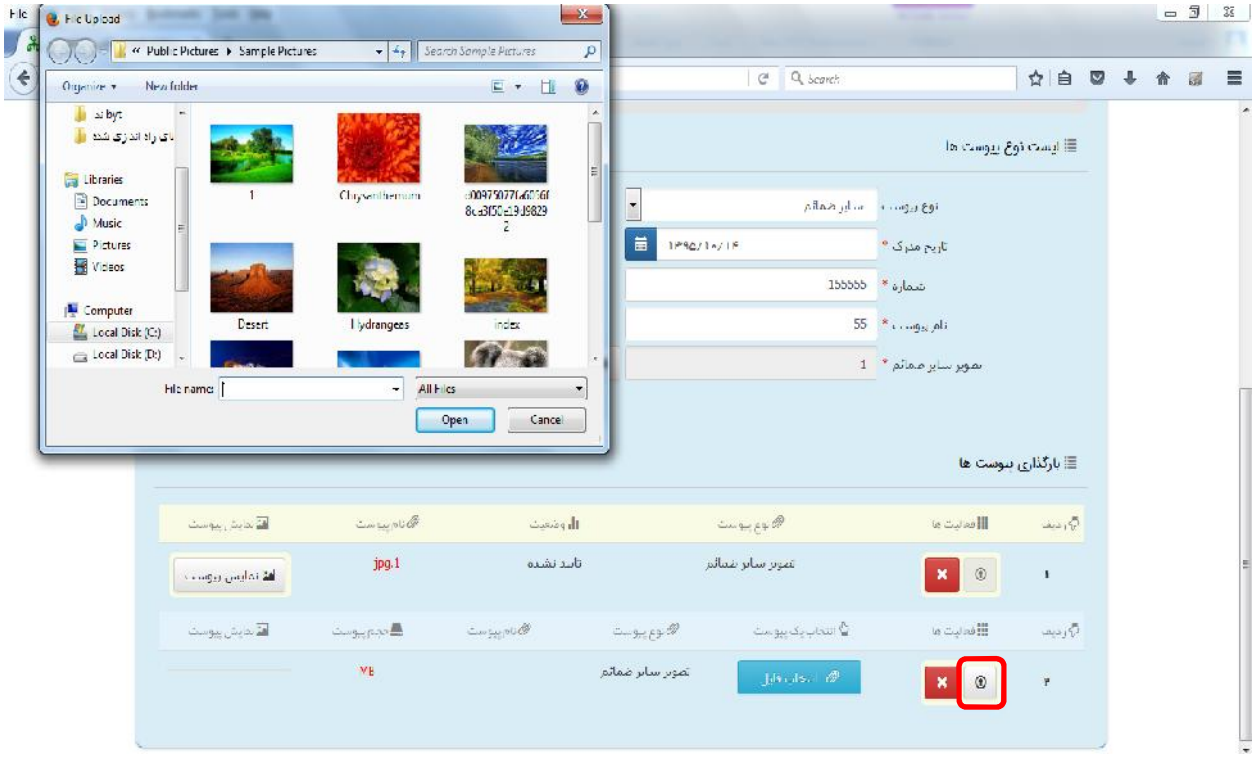
در صفحه منضمات باید مدارک مورد نیاز اسکن و فایل مربوطه در این صفحه پیوست شود. همچنین در صورتی که تجدیدنظرخواه به عنوان نماینده/ وکیل دادخواست را ارائه نماید باید مدارک مثبت سمت او نیز پیوست شود. متقاضی می بایست جهت ثبت پیوست یا حذف پیوست‌ها مراحل ذیل را به ترتیب طی نماید.

۱- ابتدا از فیلد نوع پیوست، مدرک مورد نظر را انتخاب و اطلاعات آن پیوست را در فیلدهای مربوطه وارد می-نماییم. همچنین با کلیک روی علامت + می توان تعداد صفحات مورد نظر جهت پیوست نمودن را تعیین نمود.

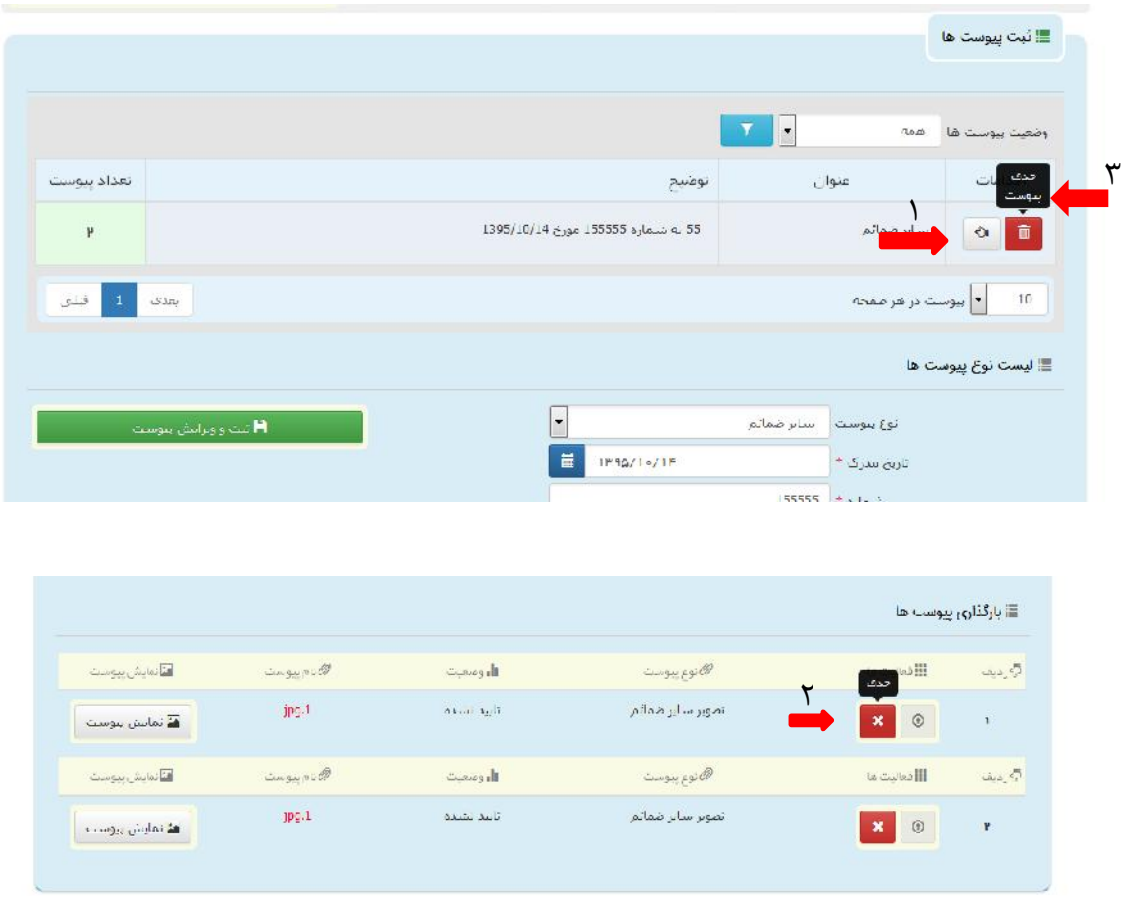

۲- ســـپس روی ثبت و ویرایش پیوست کلید «ثبت و ویرایش پیوست» کلیک می‌نماییم تـا نـام پیوسـت در جدول ثبت شود ، پس از آن با کلیک روی علامـت انتخاب فایل فایل مورد نظر را انتخـاب مـی نمـاییم سپس روی کلید آپلود فایل کلیک نموده تا پیوست ضمیمه شود که پس از ضمیمه شدن ، پیغـامی مبنی بر *" پیوست مورد نظر با موفقیت ثبت گردید"* در صفحه نمایش داده می‌شود و عنوان ضـمایم و تعـداد آنها در بالای صفحه و ذیل فیلد "وضعیت پیوست" نمایش داده می‌شود. چنانچه حجم پیوست مورد نظر بیش از حجم مجاز تعیین شده باشد اخطاری مبنی بر "حجم پیوست picture.jpg از حد مجاز تعیین شده بیشـتر است، لطفا دوباره با حجم کمتر از ۲۰۰ کیلو بایت ارسال نمایید" ظاهر می شود که در این فرض می‌بایسـت حجم پیوست را کاهش داده و مجدداً فایل را بارگذاری نمـود. پیوسـت‌هـا بـر اسـاس وضـعیت (همـه/ تاییـد شده/تایید نشده) قابلیت مرتب سازی را دارند.

File Upload
Public Pictures ▸ Sample Pictures
Search Sample Pictures
Organize
New folder
Libraries
Documents
Music
Pictures
Videos
Computer
Local Disk (C:)
Local Disk (D:)
1
Desert
Hydrangeas
Index
File name:
All Files
Open
Cancel
بارگذاری پیوست ها
ردیف
فعالیت ها
نوع پیوست
وضعیت
نام پیوست
جایگزین پیوست
تصویر سایر ضمائم
تائید نشده
jpg.1
۲
تصویر سایر ضمائم
۷۴

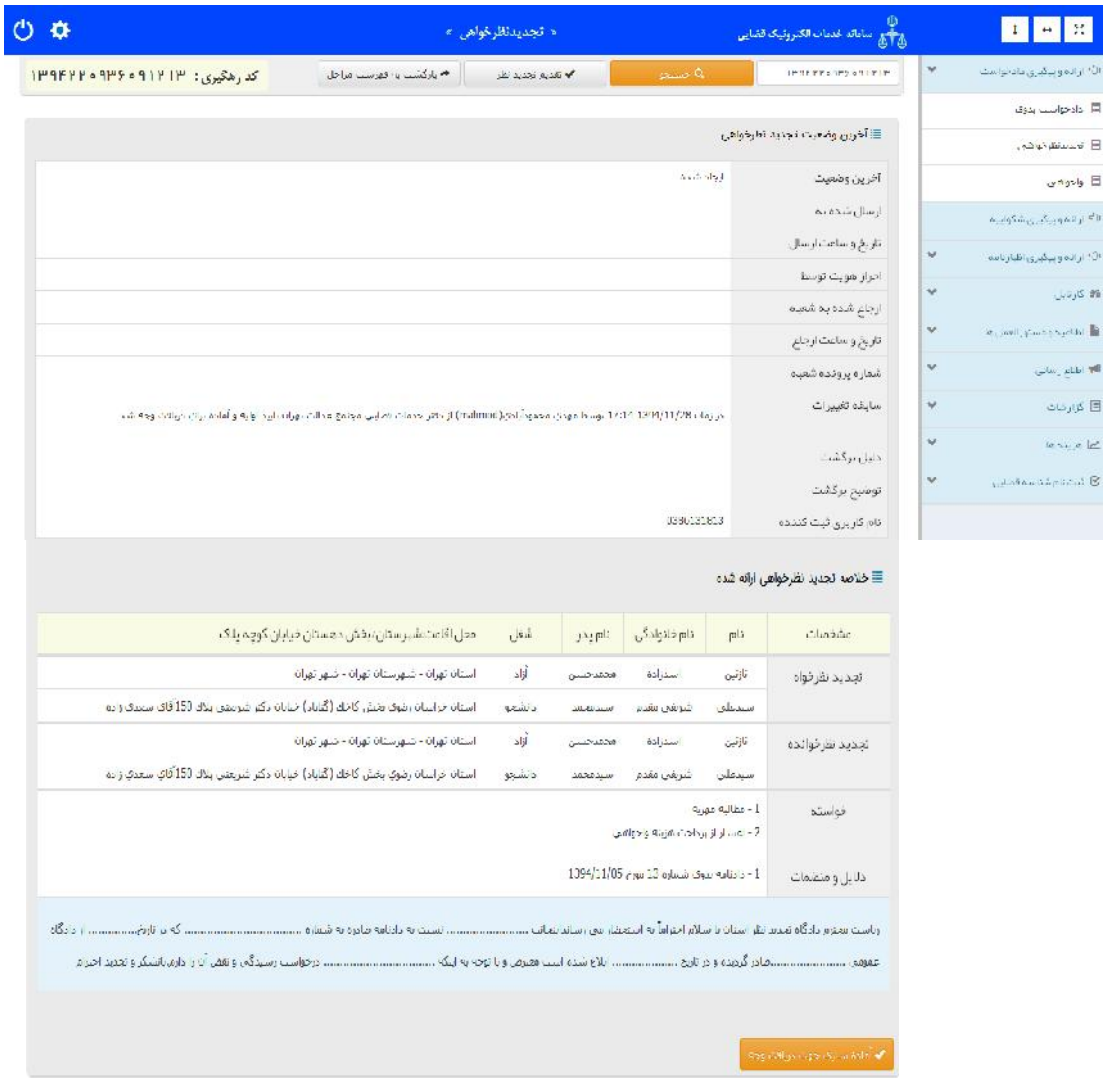
۳- جهت حذف پیوست ابتدا می‌بایست با کلیک بر علامت در جدول پیوست ها، پیوست مورد نظر را انتخاب نموده در قسمت پایین صفحه ابتدا با کلیک بر روی علامت پیوست را حذف نموده و سپس در جدول بر روی علامت کلیک نموده تا پیوست به طور کلی از جدول حذف شود. پس از بارگذاری پیوست ها، کاربر می‌بایست کلید "*بازگشت به فهرست مراحل*" را انتخاب نماید تا به صفحه فهرست مراحل جهت ادامه ثبت دادخواست/ درخواست منتقل شود.

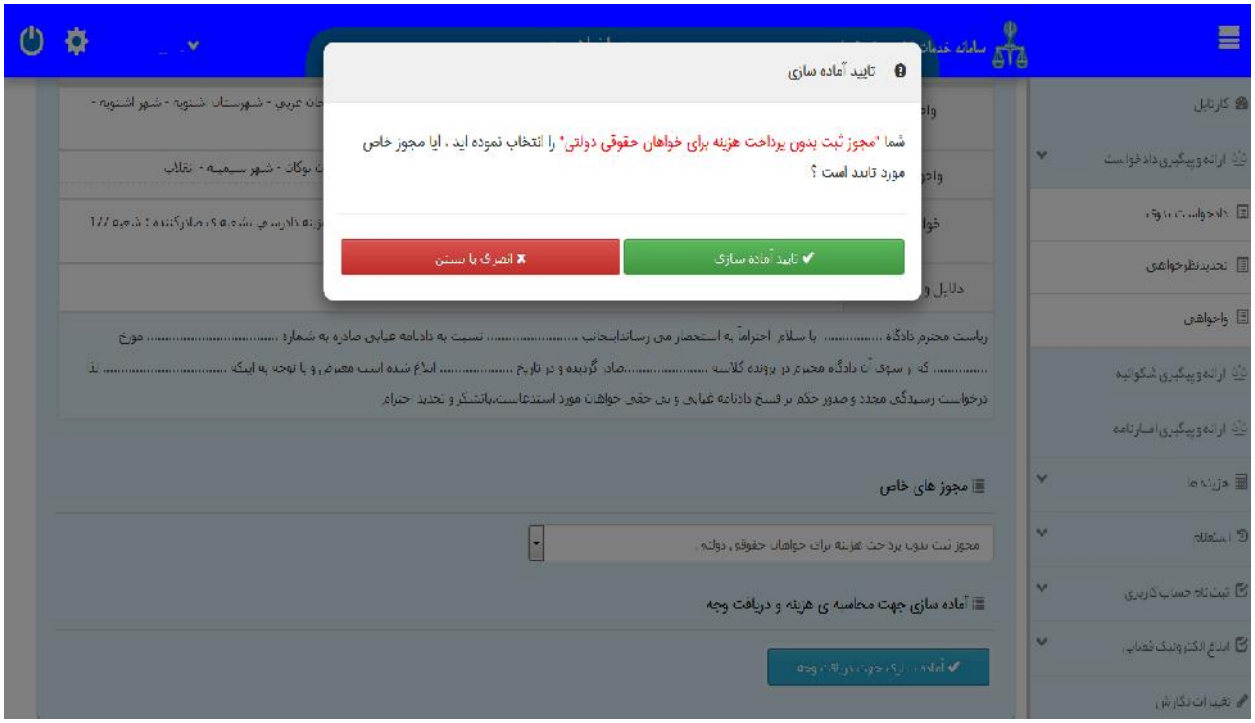

✓ نکته قابل ذکر در این مرحله این است که حجم فایل هایی که می بایست ضمیمه گردد بسته به نوع پیوست بین ۲۰۰ تا ۵۰۰ کیلوبایت پیش بینی شده است.

۱۳-۳- آماده‌سازی جهت دریافت وجه

پس از افزودن پیوست دادخواست، جهت آماده سازی دادخواست/ درخواست با کلیک روی کلید "*بازگشت به فهرست مراحل*" به صفحه فهرست مراحل منتقل و با انتخاب مرحله آماده سازی جهت دریافت وجه صفحه ذیل نمایش داده می‌شود. برای آماده‌سازی جهت دریافت وجه بر روی کلید "آماده سازی جهت دریافت وجه" در انتهای صفحه کلیک می نماییم در صورتی که آماده سازی انجام شود پیغامی مبنی بر اینکه آماده سازی با موفقیت انجام شده است نمایش داده می شود. اما چنانچه در مراحل قبلی استعلام از ثبت احوال صورت نگرفته باشد یا منضمات اجباری پیوست نشده باشند سیستم اخطار داده و آماده سازی انجام نخواهد شد. بنابراین جهت انجام آماده سازی و ادامه روند ثبت دادخواست می بایست اقدام به رفع نقص مطابق اخطارهای نمایش داده شده نمود.

تایید آماده سازی
شما "مجوز ثبت بدون پرداخت هزینه برای خواهان حقوقی دولتی" را انتخاب نموده اید . ایا مجوز خاص مورد تایید است ؟
تایید آماده سازی
انصراف یا بستن
مجوز های خاص
آماده سازی جهت محاسبه ی هزینه و دریافت وجه

۱۴-۳- چاپ دادخواست

در ادامه صفحه چاپ دادخواست / درخواست مطابق شکل زیر، ظاهر شده و دفتر از دادخواست / درخواست مربوطه چاپ تهیه می‌نماید.

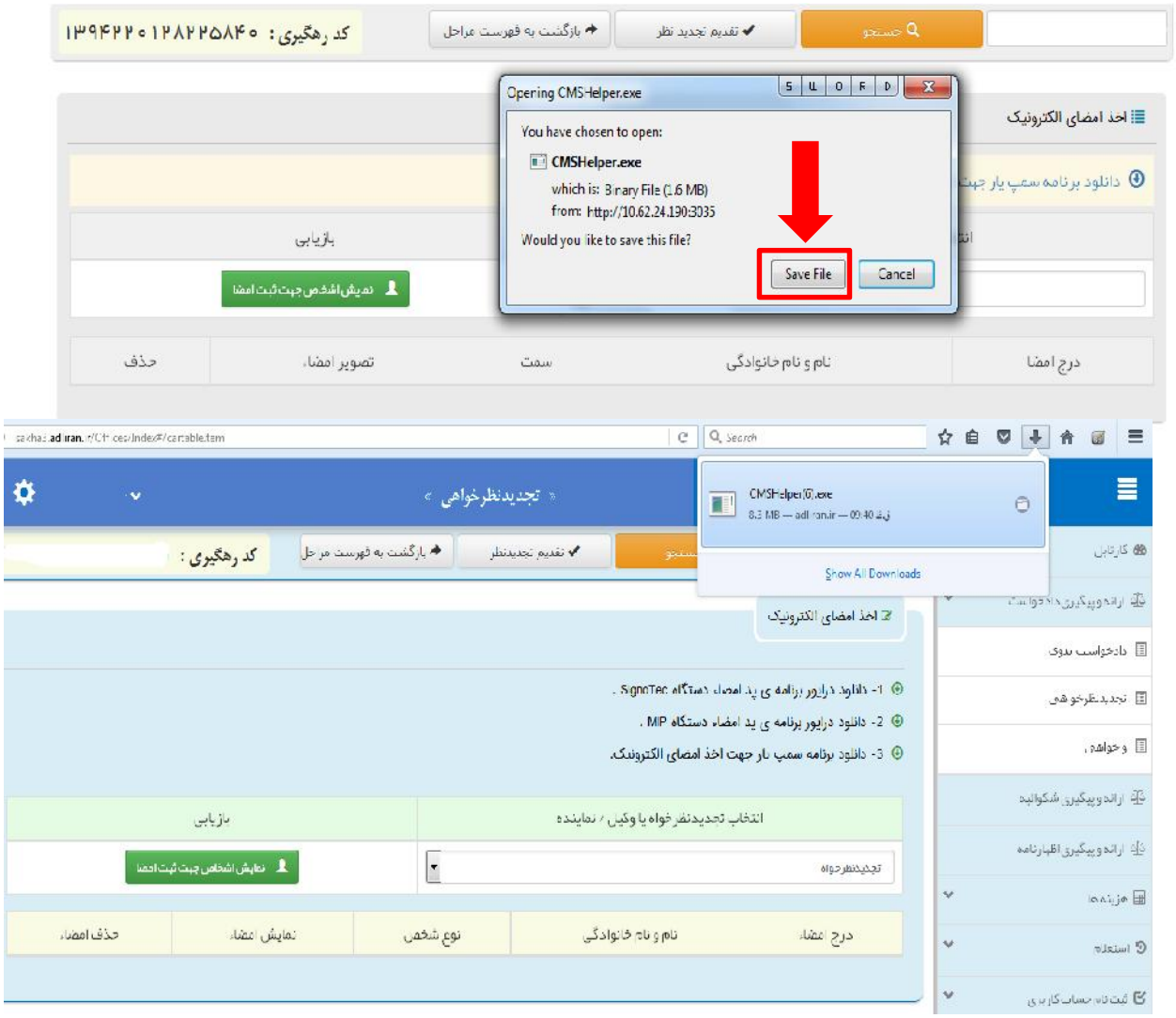

۱۵-۳-اخذ امضای الکترونیکی

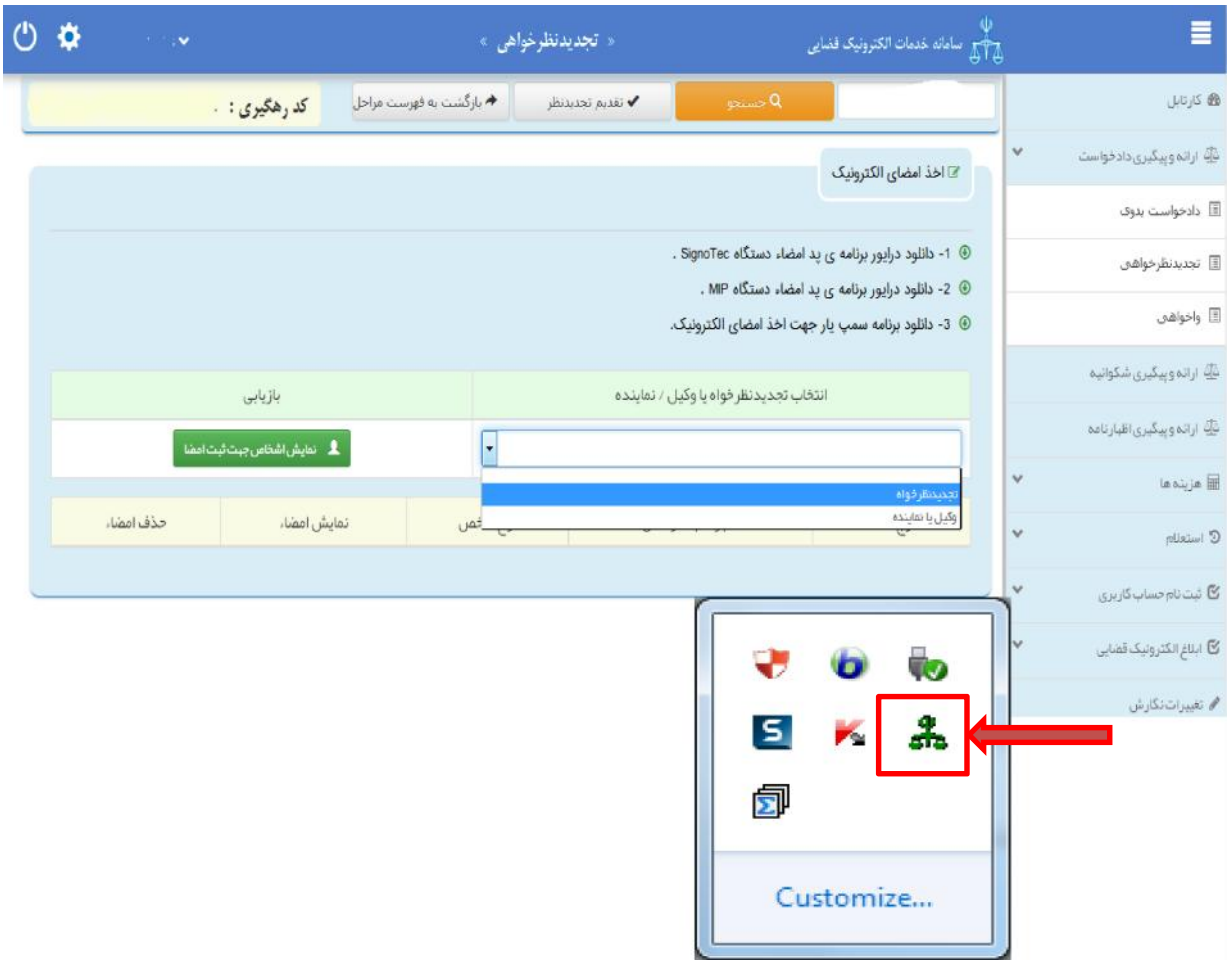
در این قسمت جهت اخذ امضای الکترونیک می بایست ابتدا برنامه سمپ یار دانلود شود. برای دانلود این برنامه ابتدا بر روی لینک مربوطه که در تصویر با رنگ قرمز مشخص شده است کلیک می نماییم.

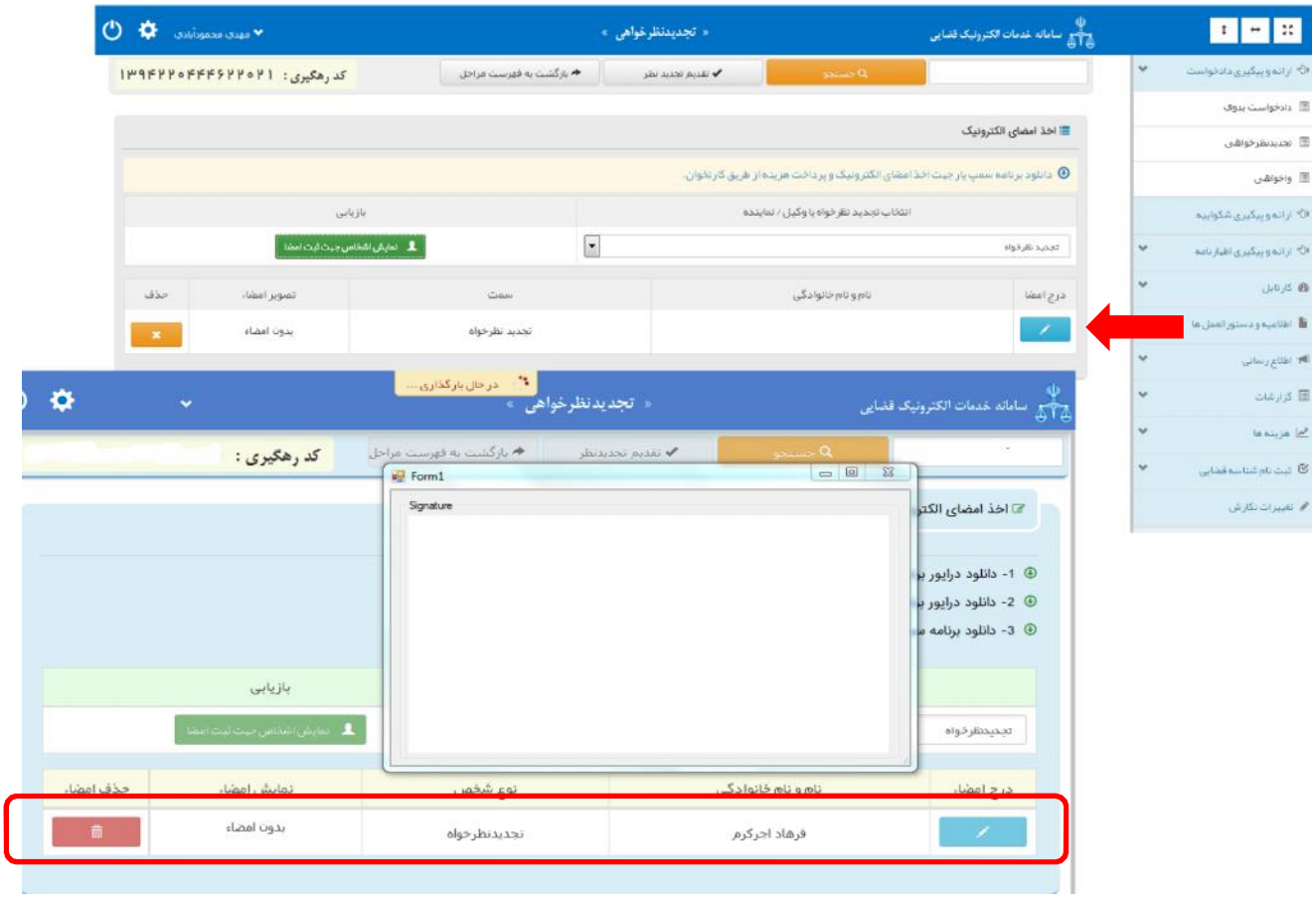
با کلیک بر روی لینک مورد نظر پنجره ذیل نمایش داده می شود که می بایست گزینه save file جهت ذخیره نمودن برنامه انتخاب شود پس از دانلود برنامه ی سمپ یار باید فایل دانلود شده را در یک پوشه ی مشخص و در درایوی مثلا درایو D:\ قرار داده شود.

پس از طی مراحل فوق فایل برنامه سمپ یار را از پوشه ی مورد نظر اجرا کرده که پس از اجرای فایل (نصب برنامه) آیکن سبز رنگ در قسمت پایین نوار ابزار ویندوز (مثل شکل زیر) ظاهر می گردد.

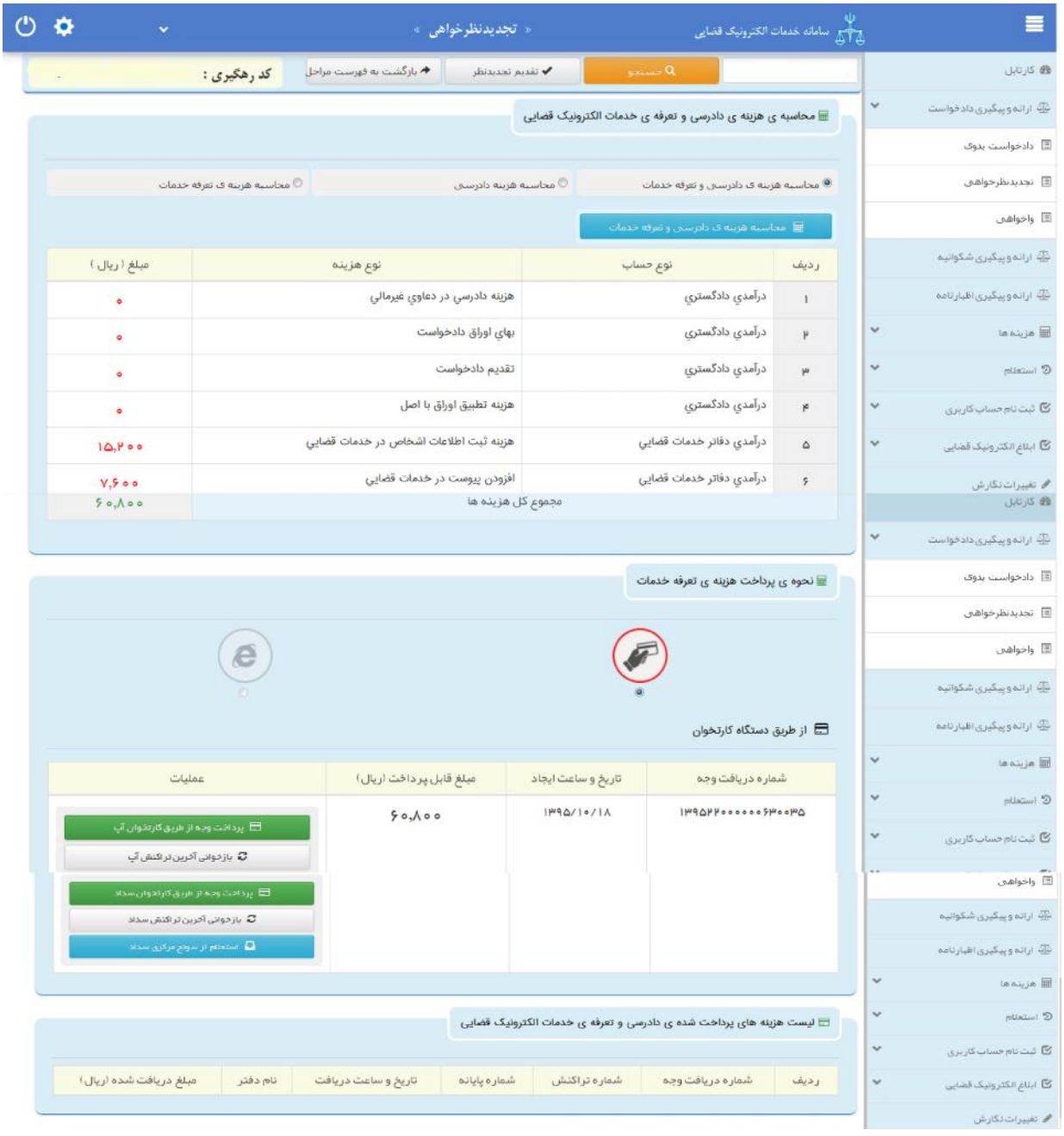

پس از نصب برنامه جهت اخذ امضاء ابتدا از قسمت "*انتخاب تجدیدنظرخواه یا وکیل/نماینده*" شخص مورد نظر را انتخاب، سپس روی کلید " *نمایش اشخاص جهت ثبت امضاء*" کلیک می نماییم تا نام شخص مورد نظر در جدول نمایش داده شود سپس روی علامت در قسمت درج امضاء کلیک کرده تا پنجره ای به شکل ذیل ظاهر شود سپس با کلیک روی گزینه "*ارسال درخواست به دستگاه جهت دریافت امضاء*"، درخواست به دستگاه جهت دریافت امضاء به شکل ذیل ارسال می شود. لازم به ذکر است در هر بار راه اندازی سیستم این برنامه مجددا باید اجرا شود.

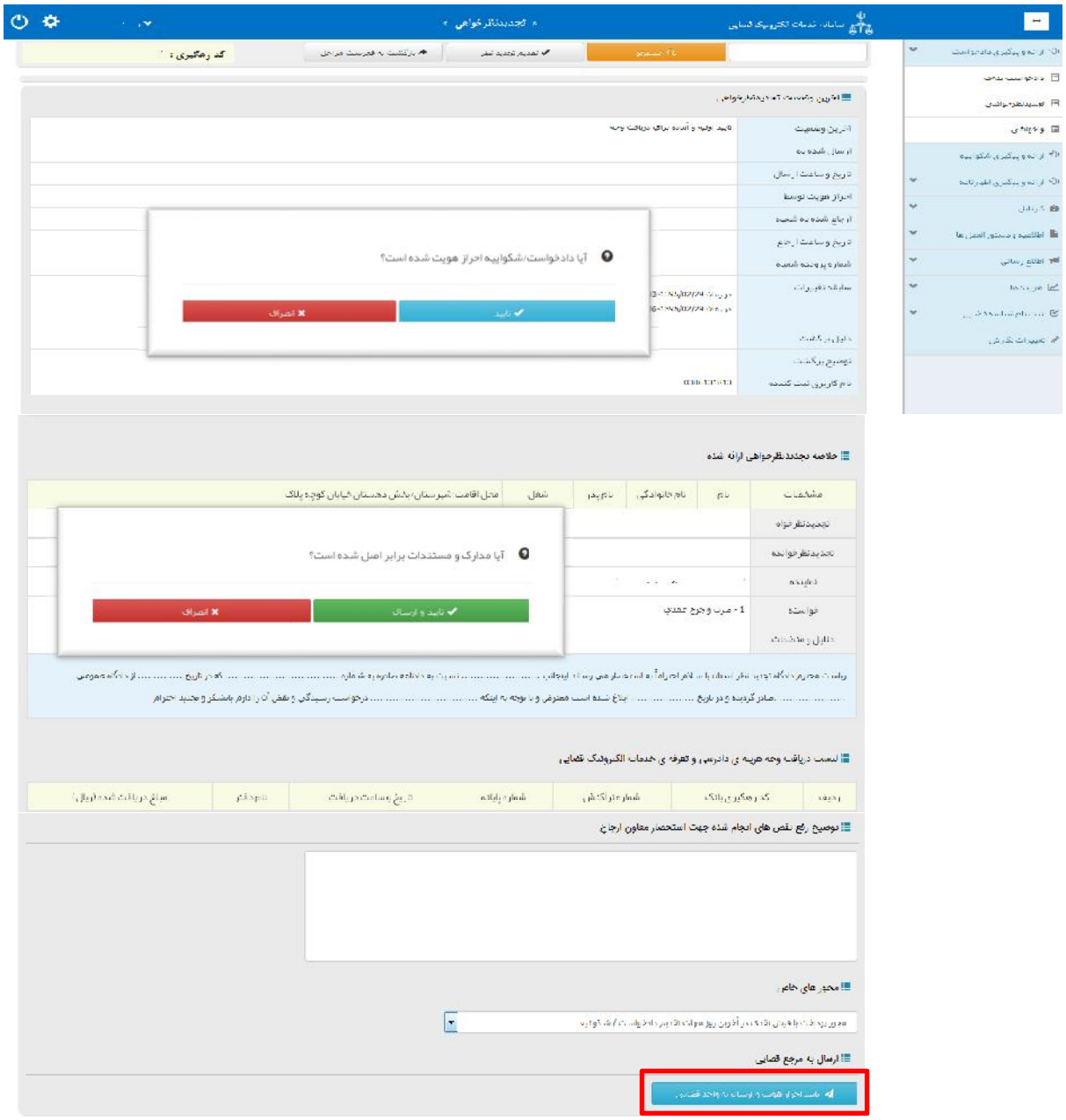
۱۶-۳-محاسبه و دریافت هزینه

پس از آماده‌سازی جهت دریافت وجه، جهت پرداخت هزینه دادرسی دادخواست/ درخواست با کلیک روی کلید بازگشت به فهرست مراحل به صفحه فهرست مراحل منتقل و مرحله *"محاسبه و دریافت هزینه"* را انتخاب می‌نماییم. در این صفحه روی کلید *"محاسبه هزینه"* کلیک کرده تا میزان هزینه‌ای که متقاضی برای ارائه دادخواست/درخواست باید بپردازد، به تفکیک هزینه دادرسی و تعرفه خدمات قضایی به صورت خودکار مشخص شود. سپس در قسمت نحوه‌ی پرداخت هزینه *"پرداخت هزینه از طریق دستگاه کارتخوان"* را انتخاب می نماییم و در نهایت جهت دریافت هزینه روی کلید *"پرداخت هزینه"* کلیک می‌کنیم.

۱۷-۳-ثبت نهایی و ارسال دادخواست

پس از دریافت هزینه دادرسی، جهت ثبت نهایی دادخواست/ درخواست با کلیک روی کلید بازگشت به فهرست مراحل به صفحه فهرست مراحل منتقل و مرحله "ثبت نهایی و ارسال دادخواست " را انتخاب می نماییم. صفحه "ثبت نهایی و ارسال دادخواست" به شکل زیر نمایش داده خواهد شد. در این صفحه خلاصه‌ای از دادخواست به منظور کنترل نهایی، آورده شده است.

با کلیک بر کلید تایید احراز هویت و ارسال به واحد قضایی پیغامی مبنی بر اینکه آیا دادخواست احراز هویت شده است؟ در صفحه نمایش داده می‌شود که با فشردن دکمه تایید، پیغام آیا مدارک و مستندات برابر اصل شده است؟ ظاهر می شود که با کلیک بر کلید "تایید و ارسال" تایید نهایی دفتر، مبنی بر ارسال الکترونیکی دادخواست/ درخواست به مرجع قضایی مورد نظر دریافت و دادخواست/درخواست به شعبه صادرکننده رأی ارسال خواهد شد.

باید توجه داشت که پس از این مرحله امکان تغییری در دادخواست وجود نخواهد داشت.

در پایان ثبت و ارسال دادخواست/ درخواست، متصدی دفتر، رسیدی مبنی بر ثبت و ارسال دادخواست تجدیدنظرخواهی در دفتر خدمات الکترونیک قضایی به متقاضی ارائه می‌نماید. کد رهگیری ثبت دادخواست/ درخواست به منظور پیگیری، در این رسید درج شده است.